★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI
27
KASIM 1979
500 KURUŞ

Anarşiyi neden tırmandırıyorlar? belgeleriyle

TERÖR ODAKLARI

8. SAYFADA

H.Fehmi Güneş, anlatıyor

Kaçma imkanı sağlamak için

Ağca'nın mahkemesi sürüncemede bırakıldı

NURİ ÇOLAKOĞLU

Ağca kaçırıldıktan sonra olay hakkında en geniş bilgiye sahip olanlardan biri olan, eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'le görüştük, olay hakkında görüşlerini aldık. Güneş, İpekçi'nin öldürülmesinin de, Ağca'nın kaçırılma

(Devamı, Sa. 7, Sü. 9'da)

YARIN: Hasan Fehmi Güneş, Ağca'nın yakalanışını ve sorgusunu anlatıyor

1- Ağca'nın kaçış olayında içeriden ve dışarıdan destek gördüğü kesindirBu güçler kimdir?

2- Bir süre önce gönderildiği Adli Tıpta Ağca'nın yatağının altında bulunan iki otomatik silah nereden gelmiştir, kimler getirmiştir?

3- Ağca yakalandığında cinayetin arkasındaki güçleri ortaya çıkaracak noktalarda soruşturma neden derinleştirilmemiştir?

4- Ağca'nın ilk ifadesi ve avukatlarının kişilikleri, onun MHP ile ilişkisini ortaya çıkarmıştır. Soruşturma neden bu yönde derinleştirilmemiştir?

Kaçağın izleri MHP'ye gidiyor

Katil...Avukatı...Referansçıları...

Kartal Maltepe Askeri Tutukevinden kaçan ve bir "kahraman" edası ile Abdi İpekci'yi öldürdüğünü söyleyen Mehmet Ali Ağca MHP ile ilişkisini gizlemek için büyük özen göstermişti.

Ağca'nın ilk duruşmasında hemen hemen hiç tanınmamış bir avukat girerek katili savunuyordu. Avukat Turan Özbay da "bağımsız"dı. Avukat Özbay, Ağca'nın Adli Tıbba sevkini ve hücreye konulmasını ısrarla istemişti.

Ağca'nın avukatı Turan Özbay, İstanbul Barosuna başvururken kefil olarak gösterdiği avukatlardan birisi MHP Adana Merkez İlçe Başkanı Adem Eroğlu idi. Eroğlu'nun TİT Bölge Başkanı ve pek çok cinayetin sorumlusu olduğu ortaya çıktı. Eroğlu halen tutuklu.

Avukat Turan Özbay'ın kefil olarak gösterdiği diğer avukat ise Abdullah Mazhar Baytaz. İstanbul'da çeşitli cinayetlerden yargılanan komandoların büyük bir bölümünün savunmasını üzerine aldı. Baytaz 13 komandonun Sağmalcılar Cezaevinden kaçışından kısa bir süre önce kaçakların elebaşıları ile görüşmüştü.

Ağca pazar değil, cumagünü kaçmış

- Ağca'nın kaçırılmasında önemli rol oynadığı belirlenen Bünyamin Yılmaz isimli er firarda
- Gözaltına alınan 24 görevliden 3 subay ve 11 er tutuklandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Abdi İpekçi'nin katili komando Mehmet Ali Ağca'nın daha önce açıklandığı gibi pazar günü sabaha karşı değil, cuma günü akşamı subay ve erlerin yardımıyla cezaevinden kaçırıldığı anlaşıldı.

Kartal Maltepe Askeri Cezaevinde görevli üç subay ve 24 er M.Ali Ağca'nın firarına sebebiyet vermek, firarı kolaylaştırmak, memuriyet görevini suistimal, görevi ihmal, itaatsizlikte ısrar suçlarını işledikleri gerekçe-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

- Ağca'nın avukatı Turan Özbay'ın MHP ile ilişkili olduğu ortaya çıktı
- Ağca yakalandığında MHP'li yöneticiler ve basın yoğun bir "işkence kampanyası" açarak soruşturmanın derinleştirilmesini engellemeye çalışmıştı
- Ağca cezaevinde MHP yanlısı sanıkların yanında kalmak istemişti

HABER MERKEZİ

Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın cezaevinden kaçması olayından sonraki ilk bulgular gerek cinayetin, gerekse firarın planlı ve örgütlü bir şekilde gerçekleştirildiğini gösteriyor. Kaçma olayını MHP'nin ve bunların devlet içindeki güçlerinin planladığı ve gerçekleştirdiği ortaya çıkıyor.

Ağca'nın kaçmasından sonra akla gelen ilk soru askeri bir bölge içinde bulunan cezaevinden nasıl dışarı çıkabildiğiydi. Böyle bir kaçış içerden destek görmeden mümkün değildi. Nitekim ilk bulgular Ağca'nın asker elbisesiyle ve büyük olasılıkla nizamiyeden çıktığını gösteriyordu. Ağca'yı serbestçe askeri bölge ve hapishaneden çıkarabilen örgütlü bir güç vardı. Bu güç kimdi? İpekçi cinayetinin arkasındaki karanlık gücün ortaya çıkarılması için bu noktanın açıklığa kavuşturulması tayin edici önem taşıyor

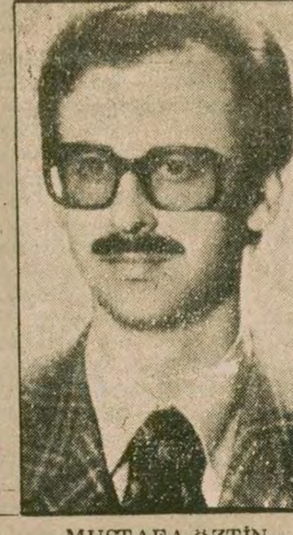
(Devamı sa.7, sü. 7'de)

CHP'DEN İSTİFA EDEN SİMAV VE ÖZTİN:

"Demirel hükümetini MC tuzağından kurtarmak için istifa etmek zorunda kaldık"

AKIN SİMAV

MUSTAFA ÖZTİN

- "Görevimiz Demirel hükümetini değil, ülkemizi ve demokrasimizi korumaktır"

İZMİR (THA)

Demirel hükümeti ile ilgili güvenoylamasına katılmayan ve CHP'den istifa eden İzmir Milletvekilleri Akın Simav ve Mustafa Öztin, "Demirel hükümetini MC tuzağına düşmekten alıkoymak için partilerinden istifa ettiklerini" açıkladılar.

İzmir'de yayınlanan Yeni Asır gazetesi aracılığı ile kamuoyuna bir açıklama yapan Simav ve Öz-

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

İran sorunu Güvenlik Konseyinde

- Örgüt tarihinde bir Genel Sekreter 2.kez Güvenlik Konseyini topluyor
- Beni Sadr New York gezisini ertelediğini açıkladı

NEW YORK BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Tahran-Washington gerginliğinin "Dünya barışını tehdit eder hale geldiğini" belirterek, Güvenlik Konseyini olağanüstü toplantıya çağırdı.

Güvenlik Konseyi örgüt tarihinde ikinci kez, Genel Sekreterin çağrısı üzerine olağanüstü toplantıya gidiyor. Bundan önce 1960 yılının Temmuz ayında "Belçika Kongosu krizi" nedeniyle BM Güvenlik Konseyi Genel Sekreterin çağrısı üzerine toplanmıştı.

New York'taki diplomatik çevreler, Waldheim'in Güvenlik Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırma kararını alırken, ABD'nin onayını aldığını ileri sürdüler. Bilindiği gibi İran sorununun BM'de ele alınması için daha önce Pakistan delegesi, Güvenlik Konseyinin, olağanüstü toplantı yap-

(Devamı sa. 7, sü.1'de)

Homeyni "kutsal savaş" ilan etti

TAHRAN (AA AFP)

İran'ın dini lideri Ayetullah Homeyni, Devrim Muhafızlarına hitaben bugün yaptığı bir konuşmada, "Kutsal Savaşın" başlatılmasını istedi. "İranlı 20 milyon gencin askeri eğitiminin sağlanmasını" isteyen Homeyni, "Kutsal Savaşın askeri açıdan doğru ölçüde dinsel ve mali yönden de başlatılması gerektiğini" bildirdi.

BM Genel Sekreteri Waldheim, örgüt yasasının 99. maddesinin verdiği yetkiyi kullanıyor ve Tahran'daki ABD Elçiliğinde rehin tutulan 49 Ameerikalıyı kurtarmak için Güvenlik Konseyini olağanüstü toplantıya çağırıyor.

Bir örgüt Mekke baskınını üstlendi

BEYRUT

Mekke'deki Mescit-Ül-Harem baskınını, "Arap Yarımadası Müslüman Devrimciler Hareketi" adlı bir örgüt üstlendi Beyrut'taki AFP Bürosuna bir bildiri gönderen örgüt, Suudi Arabistan makamlarının açıklamalarının aksine, Mekke'de çatışmaların hâlâ sürdüğünü iddia etti.

Hatırlanacağı üzere, Mescit-Ül-Harem baskınını gerçekleştirenler hakkında çeşitli söylentiler çıkmış, bazı çevreler "Hariciler" adlı bir mezhebi suçlarken, bazı kesimler de baskını düzenleyenlerin Homeyni yanlısı gruplar olduğunu öne sürmüştü.

Ancak Suudi Arabistan makamları, saldırganların kimliği hakkında hâlâ kesin bir açıklama yapmadı.

DGBF Başkanı Ali Tablacı: "Yay-Kur öğrencilerine üvey evlat muamelesine son verilmelidir"

ANKARA (ÖZEL)

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Başkanı Ali Tablacı, Yay-Kur'a (Açık Yüksek Öğretime bağlı öğrencilerin sorunlarıyla ilgili bir açıklama yaptı.

DGBF Başkanı Ali Tablacı açıklamasında Yay-Kur öğrencilerinin kendi eğitim gördükleri dallardaki akademilere bağlanmalarını istedi. Ali Tablacı açıklamasında, bu kuruma bağlı öğrencilere bugüne kadar yapılan üvey evlat muamelesine son verilmesini ve yeni hükümetin sorunlara ilgi göstermesini istedi.

DGBF Başkanı Ali Tablacı'nın açıklaması aynen şöyle:

"Üniversitelerin önündeki yığılmalara çö-

(Devamı sa.7, sü. 7'de)

SİYASİ CİNAYETLER ARTIYOR

İstanbul'da dün 4 kişi öldürüldü

- İstanbul Maltepe'de Töb-Der üyesi bir öğretmen öldürüldü
- Siverek'te Bucaklardan bir kişi daha öldürüldü
- Diyarbakır'da bir derneğe açılan ateş sonucu bir lise öğrencisi öldü
- Gaziantep'te iki polis ve bir işçiyi öldürenlerin Halkın Kurtuluşu grubundan olduğu saptandı

5. Sayfada

Yüksek Askeri Şurada yedek subayların durumu belli oluyor

ANKARA (ÖZEL)

Yüksek Askeri Şura dün Başbakan Süleyman Demirel'in Başkanlığında toplanarak, yedeksubayların durumunu görüşmeye başladı. Genelkurmay Başkanı Kenan Evren, Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birincioğlu, kuvvet komutanları ve şura üyelerinin katıldığı toplantıda son zamanlarda büyük birikme

(Devamı s.7, sü. 1'de)

Alacakaptan: "Halkı sadece faşistler değil, 'sözde solcular' da bölmektedir"

- CHP Senatörü Hamburg'da AHDDF Kurultayında konuştu

HAMBURG (ÖZEL)

Avrupa Halkçı Devrimci Dernekler Federasyonu Üçüncü Olağan Kurultayında bir konuşma yapan CHP Senatörü Prof. Uğur Alacakaptan, "Türkiye birbirine düşman edilmiş insanlar ülkesi haline getirilmek isteniyor." dedi.

Alacakaptan, Kurultayın ilk günü yaptığı konuşmada, Türkiye'nin önündeki en önemli sorunun halkın bölünmek istenmesi olduğunu belirterek, halkın birliğinin sağlanmasının önemini vurguladı.

Daha sonra, halkı sadece faşistlerin değil, "sözde solcuların" da böldüğünü belirten Alacakaptan, "Türkiye birbirine düşman edilmiş insanlar ülkesi haline getirilmek isteniyor" dedi.

Kongrede Alman Sendikalar Birliği (DGB) Türk temsilcisi Mete Aksü de kısa bir konuşma yaptı.

İki gün süren kongre sonucunda yapılan seçimlerde yeni yönetim kurulu şöyle belirlendi.

Ercan Karakaş (başkan), Bülent Özyol (başkan yardımcısı), Resül Önal, Hüseyin Yavuz, Remzi Yazgın.

Ayak izleri

Oral Çalışlar

Mehmet Ali Ağca nasıl ve kimler tarafından kaçırılmıştır? Biz bu soruyu aydınlatmak için İpekçi'nin katilinin yakalandığı günlere dönmek istiyoruz. Büyük tantanalarla yapılan basın toplantısıyla Ağca kamuoyuna tanıtıldı. Kendisine işkence yapılmadığını büyük bir rahatlıkla açıklayan katil, İpekçi'yi öldürdüğünü de korkusuzca ilan etti.

Basın toplantısının ardından, Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu, Ağca'ya işkence yapılmadığını üzerine basarak açıkladı. Bu açıklamayı İçişleri Bakanı ve Başbakanın aynı doğrultudaki demeçleri izledi.

Ülkemizde emniyette işkence yapıldığı iddiası oldukça yaygındır. Bununla ilgili delilli, şahitli bolca olay vardır. Fakat her ne hikmetse Ağca'ya işkence yapılmadığı açıklanmak zorunda kalın-

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

AÇIK OTURUM 11

KONU:
"Atatürk'ün Bugünkü Önemi"

YÖNETEN: Nuri Çolakoğlu

KONUŞMACILAR:

Doğu Perinçek
(TİKP Genel Başkanı)

Prof.Dr.Turan Güneş
(CHP Milletvekili)

Doç.Dr.Emre Kongar
(Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi)

DOĞU PERİNÇEK

PROF. DR. TURAN GÜNES

DOÇ. DR. EMRE KONGAR

Perinçek: "Rusya'yı niçin çok söylüyorum? Türkiye'nin Rusya diye bir meselesi olduğu için. Ve önümüzdeki dönemde Rusya diye daha fazla bir meselesi olacağı için söylüyorum"

Güneş Orta Doğuda yepyeni bir harita çizilirken, kimin ne haritalar çizdiğini belirtmeden, özellikle Türkiye'nin bir an için dört bir yanının kocaman Allah muhafaza, bir devlet tarafından çevrilmesi tehlikesi varken, ayıp olur bizim bunu burada belirtmememiz. Doğru değil, bunu da belirtmek zorundayız.

Güneş: "Amerika ile Rusya dört başı mamur boğuşuyorlar"

T.GÜNEŞ: Doğrusunu söyle, öyle demedim. "Ben Amerika'yı temsil ediyorum, o Çin'i sen neyi temsil ediyorsun" dedim.

(Gülüşmeler ve alkışlar)

D.PERİNÇEK: Ben kendi adıma kabul etmiyorum. Ben Türkiye'yi temsil ediyorum.

(Alkışlar)

T.GÜNEŞ: Ben de zaten kabul edecek olsam böyle bir espri yapmazdım.

(Alkışlar)

EMRE KONGAR: Görüyorsunuz ki benim formülasyonum daha iyi.

(Gülüşmeler, alkışlar)

E.KONGAR: Efendim, o sorunun yanıtını Turan Hocaya şöyle verdim. Dedim ki, "Sizi harcamamak için bir yanıt vermiyorum" dedim. Ondan sonra da ancak o sivri olacak yanıtı verdim. Çok ayıp bir şeydi tabii benim bakımımdan. "Ben aklı temsil ediyorum" dedim. Çok utanç verici bir şeydi, nasıl oldu diye... Turan Hocanın esprisine kendisine de çatarak cevap verdim. Büyüklüğü oradadır, Sezar'ın hakkı Sezar'a Allahın hakkını Allaha, Turan Hoca'nın hakkını Turan Hocaya, yani burada bu kadar kişiye, ben Doğu'yu düşünerek değil, ben Turan Hoca'yı düşünerek espriyi aynıyla söylemedim.

T.GÜNEŞ: Söyle canım, bir şey olmaz.

(Gülüşmeler)

E.KONGAR: Yani burada bu kadar kişinin önünde, bu gerginlikte, bu havada bunu söyleyebilmek, bir insanın kendi kendisiyle böyle espri yapabilmesi çok önemli bir nitelik. Onun hoşgörüsüne sığınarak, onun başta kendine, sonra Doğu'ya ve bana attığı kazığa, başka bir kazıkla yanıt verdim. Ama bir şeyi belirtmekte yarar görüyorum. Tarafsızım gibi laflar palavra tabii, kesinlikle öyle bir şey yok. Yalnız, ben herhangi bir siyasal eylem içinde bulunan, sıcak, soğuk, silahlı, silahsız, legal, illegal bir grupla kendimi özdeşleştirmiyorum. Ben kendimi özdeşleştirmiyorum. Özdeşleştirenler olabilir, ama ben kendimi özdeşleştirmiyorum. İşte bu açıdan, söyleyeceğim sözlerin de böyle değerlendirilmesinde yarar görüyorum. Bu Sovyetler Birliği meselesine değineceğim de onun için.

Şimdi aramızda Sovyet yanlısı vardır, yoktur onun tartışmasına da girmeyeceğim. Ama en azından ben Sovyetlerin herhangi bir yerde savunuculuğunu yapmak durumunda kendimi hiç bir zaman görmedim. Amerika'nın da görmem. Çin'in de görmem. Bu benim işim değil. Buraya beni başka bir iş için çağırdılar. Bir gün böyle bir iş için çağırılırsam gidip, gitmemeyi düşünürüm.

Yalnız bir nokta var, böyle bir tartışmada herhangi bir arkadaşımız sürekli olarak mesela Çin'e ve Mao'ya atıf yaparak, sürekli olumsuz atıf yaparak konuşsaydı, aynı tepkiyi gösterecektim. Şimdi de aynı tepkiyi gösteriyorum. Bu şöyle bir tepki. Yani, tabii bir siyasal partinin lideri olunca bir insan veya Turan Hoca gibi önde gelen kişilerden biri olunca, kendi siyasal partisinin görüşünü her vesileyle söyleyebilir. Yalnız bir şeyi çok söylemek onun doğru olduğunu kanıtlamak anlamına da gelmez. Hele bunu yandaşlarıyla dolu olan bir yerde söylemesinin çok yararı da yok. Zaten burada herkes bu partinin genel tavrını da biliyor, Doğu Perinçek'in tavrını da biliyor. Olsa, olsa benim gibi bazı insanları biraz tedirgin eder. Çok fazla da değil. Bu, Çin için de yapılsaydı, aynı tedirginliği hissedecektim. Amerika için yapıldığında pek okadar tedirginlik hissetmem, çünkü onun somut durumunu yaşıyoruz. Yani Amerika'nın Çin'den ve Rusya'dan farklı bir tarafı var Türkiye bakımından. Onların askeri Türkiye'de. Bu bir gerçek. Onlar bize ambargo koydular; bu bir gerçek. 1945 yılında, mesela, böyle bir tartışmada bir Sovyet olayı getirseydik, o da o zaman bir başka ciddi, somut varlığıyla ortada olduğu için bir gerçek olurdu ama, bir defa bu duygumu belirtmek isterim. Çok yararlı olduğu kanısında değilim böyle bir davranışın.

İkinci bir noktaya değinmek istiyorum. Aramızda tarih konusunda veya Atatürk konusunda düşünmek isteyenler için bir ipucu olsun diye. "Atatürk nereden çıktı" dedi Doğu. Sınıflar tabanını söylemek için söyledi. Yani bilmediği için değildi. Hani işte Türkiye'de yükselen burjuvazinin niteliğini filan. Bu konuda kendisine katılamıyorum. İdeolojik olarak Türkiye'de burjuvazinin liderliğini yaptı Atatürk. İdeolojik olarak. Aynen, bugün sol partilerin, işte proletaryaya sahip çıkıp, onun liderliğini birbirleriyle kavga içinde yüklenmesi gibi. O dönemde burjuvazi aynen Fransız devrimi ile bakın karşılaştırıyorum. Yani karşılaştırdığım örneği gözden kaçırmayın. Yani eski ilişkileri yıkacak, zayıflatacak ve yeni ilişkiler kuracak derecede güçlenmiş bir sınıf olarak burjuvazi yoktu. Atatürk'ün arkasında böyle bir devrimci sınıfın ve gücün desteği yoktu. Büyüklüğü de ondan geliyor Adam, pek çok şeyi tek başına başarmış gibi adeta. Adeta değil tabi, öyle bir şey sözkonusu olamaz sosyolojik olarak, ama kendisi için çok önemli. Nereden çıktığına gelince...

Atatürk düşünceden çıkıyor. Yani Atatürk'ü Atatürk yapan olay, sınıfsal ilişkilerden çok ideolojisi. Yani nesnel objektif koşullardan çok, öznel sübjektif koşulları. O dönem harbiyesinde herkes birer devrimci zaten. Abdülhamit'e karşı dernekler kuruluyor, işte ta Jöntürkler var, ondan önce Genç Osmanlılar var, falan. Yani Atatürk, Osmanlıdaki Batı ideolojisinin bir ürünüdür. Ama Batıya yaranmak veya Batıyla bütünleşmek anlamında değil, Batı gibi olmak anlamında. Ve, bu Osmanlı tarihinde, Fatih Sultan Mehmet'le başlamıştır. Birçok insanın iddia ettiği gibi Tanzimatla, veya hatta daha geriye gittiğinizde 3. Ahmet'le, hatta bilmem Nizam-ı Cedid'le, Selim'le değil. Fatih Sultan Mehmet Bizans'ı fethettiği zaman, artık hem Doğunun hem Batının padişahıydı. Artık İslam Doğu dünyası, Batı ile etkileşime girmişti. Bunun sonucu, ya Doğunun damgasını Batıya vurmak biçimine dönüşecekti, ya da Batının damgasını Doğuya, yani Osmanlıya vurması biçimine dönüşecekti. Bize de etkisiyle ve Türk ticaret yollarının değişmesi, eski kapütilasyonların devamıyla, falan, Fatih Sultan Mehmet'ten beri başlayan bu Batı olayı Atatürk'te belli bir biçimde noktalandı. Atatürk, bunun için bir sınıfın adamı değildi. Eğer bir sınıfın diye çok ısrar edersek, şöyle bir sınıfın diyebiliriz: Bir ara sınıf gibi olan bir grubun, yani asker-bürokratların ürünüydü Atatürk. Asker bürokratları çok küçük görmemek lazım. Osmanlı Devletinde onların, aynen çağdaş sınıflar gibi, yani çağdaş kapitalist veya çağdaş işçi sınıfı gibi etkisi var. Neden var? Toplumun yapısından dolayı var. Çünkü yapı toplumdan kopuk kurulmuş. İdeal yapısı o. Toplumdan kopuk olamıyor. Onun için yozlaşıyor. Ama devşirme sistemi nedir, köksüz kökensiz adamı sadrazam yapıyordu. Adamın ailesi yok, toprağı yok. Alıyor, sonra da, o ayrı ama. Ailesi yok, etnik grubu yok, bilmem toprağı yok, şusu yok, busu yok. Alıyorsunuz, toparlıyorsunuz, eğitiyorsunuz, doyuruyorsunuz, getirip sadrazam yapıyorsunuz. Ve Osmanlı tarihinde bunu ilk yapan, bunların çok bayıldıkları o Fatih Sultan Mehmet Handır. İstanbul'u aldıktan sonra yaptığı ilk önemli eylem, Türk aristokrasisinin kellesini almıştır Çandarlı'nın kişiliğinde. Çandarlı'yı katletmiştir. Çünkü o, Türk aristokrasisidir ve yerine Mahmut Paşayı sadrazam yapmıştır. Yani bir devşirmeyi. İşte buradan kaynaklanıyor bürokrasinin önemi Osmanlı'da. Çok normaldir yani, Atatürk'ün o grupla, sınıf benzeri grupla bağlantılı gibi görünmesi. Bunu önemli sandığım için ve ilgi duyanların belki de dikkatlerini, başka alanlarda derinleştirmeye sevkedebilirim diye söyledim.

Bir küçük noktayı da belirtmek istiyorum. ODTÜ olayı. İstiklal Marşının dünyanın ilk anti-emperyalist savaşının marşı olduğuna kuşku yok. Kendisini anti-emperyalist bir cephe içinde gören herhangi bir kişinin buna saygısızlık etmekle halt etmesi arasında hiç bir fark olmadığına da kuşku yok. Ama ODTÜ olayı, arkadaşlar, farklı bir olaydır. ODTÜ, üzerinde çeşitli spekülasyonlar yapılan, çeşitli yönlerde çeşitli oyunlar döndürülen bir olaydır. Ve yalnız İstiklal Marşını alıp soyutlayarak, ODTÜ olayını bir anlamda dışarıda bırakmak, yalnız o İstiklal Marşı olayı çerçevesinde bu olayın çözümlemesine gitmek, çok haklı bir tavır değil gibi geliyor. Burada, çok yumuşak bir biçimde, Doğu Perinçek'in dikkatini çekmek isterim. Aldığı örnek doğrudur, kullandığı terimler doğrudur. Ben de aynı şekliyle katılıyorum ama o, daha büyük bir gerçeğin bir parçasıdır. O gerçeği ihmal ederek, bir cımbızla bir noktasını çekip, sürekli onu irdelemek ve... Üç kez aynı noktaya döndü, ben dikkat ettim. Yani şöyle dokunup da geçmedi. Bazı sakıncalar taşıyabilir, bunlara dikkat etmek lazım. Çok önemli bir tarihsel nokta. Bir başka nokta, Atatürk'ün ve 1. Büyük Millet Meclisinin demokrasisi idi. Değildir arkadaşlar, kusura bakmayın. Yani Atatürk demokratik bir lider değildir arkadaşlar. Atatürk en sıkıştığı zaman, üstünden Başkomutanlık yetkisi alındığı zaman, çıkmıştır Meclis kürsüsüne, "Başkomutanlığı bırakmadım ve bırakmayacağım" demiştir. Üstelik "Bunu da Meclis sanmayın, çünkü bu Meclisi ben topladım" demiştir. Hani şuraya getirmiştir. "Sizi buraya ben çağırdım. Ve bana Başkomutanlığı verdiniz. Geri alırsanız sonra sizi de yollayıveririm." Zaten Meclis pek seçilmiş bir Meclis filan da değildi biliyorsunuz. Her diyardan üçer kişi saptanır gelirdi. Ama devrimcidir. Tamam. Ama o Mecliste tartışmalar olmuştur. Tamam. O Mecliste Atatürk'e karşı çıkan insanlar da olmuştur, dövüşen insanlar da olmuştur. Bunlar da tamam. Ama bu demokrasi değildir. Yani, terminolojilere biraz dikkat etmek lazımdır. Belki bir siyasal parti lideriyle, rolü öyle olan bir insanla, bir zavallı, böyle, tabansız, taraftarsız ve sadece doğruları savunmaya çalışan bir doçent arasındaki farktır bu terminoloji olayı. Özür dilerim. Fetişizm değil. Ama önemli. Ne Atatürk demokratiktir, ne de Büyük Millet Meclisi. Bunu böyle koyarsanız yanlış olur. Yani oradan hareket ederek söyleyeceğiniz laflarla beni ikna edemezsiniz. Ama deyin ki orada herkes her istediğini söylüyordu. Tamam. Özgürlük ayrı şey demokrasi ayrı şey. Gerçi böyle küçücük bir noktaydı, ama beni çok rahatsız etti onun için söyledim.

Şimdi çok daha önemli, çok daha temelde asıl tartışmamızı tatlandıracak ve biraz derinliğine bir noktaya geleyim. Benim uzlaşmayla ittifak arasında çok özenle belirtmeye çalıştığım, ödün vermek uzlaşmaktır, ittifak ödün vermek değildir dediğimde farkı şöyle tanımladım. Bir defa daha tanımlayalım, Somut ara hedefler için fikirlerinden hiç ödün vermeksizin güç birliği yapmak. Altını da iki kere çizerek söyledim, şimdi bir daha çiziyorum.

Şimdi, Sayın Doğu Perinçek, ben bunu hiç işlememişim gibi, bir kere daha koydu: Birleşme dedi. İlk kelimesine başlarken biz bu heriflerle birleşemeyiz efendim dedi. Marş hikayesi de oradan geldi. Ben birleşmeden falan söz etmiyorum, birleşme uzlaşmanın da ötesinde bir şey. Yani bir birleşme sözkonusu değil. Ben uzlaşmayı da dışarıda bırakıyorum. Somut ana hedefler; diyelim ki bu hedef Atatürk'ü anma günü. Daha büyük bir yerde dışımızdaki belli başlı fraksiyonlarla güç birliği halinde. Somut ara hedefler için birleşmekte ben ödün bile göremiyorum.. Sayın Perinçek bunu hemen birleşmeye götürerek, en azından benim burada vurgulamak istediğim yaklaşımın çok açık olmadığını belirtti. Çok açık olmadığının başka kanıtları olarak da iki yargıda bulundu. Birincisi ben Marksistim dedi. İki, bu toplantıda ben Atatürkçü olarak belirdim dedi. Bunu iki kez söyledi. Şimdi bir defa bu toplantıda ben en Atatürkçü olarak belirlendim dediği zaman, daha Atatürkçü, yani bizden daha Atatürkçü ve Turan Beyden de Atatürkçü. Olmaz. Niçin kendisi?

Ben şimdi eve gidip karıma (Karım burada yok), Bir Genel Başkanı ısladım, Turan Hocayı da ısladım, alkıştan yıkıldı salon filan desem... Bunların alemi yok. Yani Atatürkçü en Atatürkçüsü bunlar yakışmaz. Hele beni de ilgilendiren biçimde söylerse, işte ben de karıma atacağım nutuk misalini vereceğim. Olmaz. Şimdi bu çok önemli değil. Aslında şunu söylemek istiyorum: Doğu Perinçek diyor ki, bak işte bir Halk Partili var bir de bağımsız olduğunu söyleyen, ama muhakkak onun da bazı ilişkileri vardır, ilim adamı var. Bunlara rağmen ben Doğu Perinçek, Türkiye İşçi Köylü Partisi lideri olarak gene Atatürk'ün çizgisinde gözüküyorum. Çünkü benim Partim strateji ve taktik icabı bugün Atatürk'e en çok sahip çıkan partidir. Hayır işi böyle söyle, yani de ki, benim Partimin bugün yürüttüğü strateji ve taktikle Halk Partisinden de bilmem ne partisinden de Atatürkçü çizgiye en yakın... Ha, bunu tartışalım. Ama benim Atatürkçülükte bir iddiam yok.

Ben Marksistim dedi. Konuşuyoruz. Şimdi kendinizi seyirciden soyutlayın da evdesiniz farzedin. Birisi sosyal-demokrat bir politikacı olarak biliniyor. Birisi Marksist bir yazar olarak biliniyor. Fakat bu kadar dinleyicinin önünde bir parti lideri ben Marksistim diyor; sonra birisi, burada olmayan birisine "sahte solcu" diyor. Toplantıyı değiştirin, kişileri değiştirin, beni yerimde bırakın.

Başka parti adlarını da verebilirim, bir başka toplantı salonu onların da var, ayni terminolojiyle ben Marksistim diyor adam ve o sahte solcular.

Arkadaşlar ben Marksistim, ben anti-Marksistim ben Müslümanım, ben Hıristiyanım lafları anlamsız laflar. Demin söyledim, ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. Yani ben Marksistim diyen bugün Türkiye'de 79 bin 850 tane grup var. Bu Türkiye'de Marksizmin güçsüzlüğünü filan belki güçlülüğünü ve çeşitliliğini gösterir. Yani ondan da korkmamak lazım. Çünkü bu da ihanet olmaya başladı. Vay efendim Türk solu bölünmüş diyor. Türkiye'de çok partisiz bölünme vardır. Yani Turan Hoca çok iyi koydu. Sigaralar ekmek oldu, ekmekler kaplan oldu. Rezalete bakın sigarayı ekmekle yersen bir şey olmaz ama kaplanı ekmekle yersen ölürsün. Bu hallere geldik.

Şimdi bu Marksizm meselesi falan da böyle yani. Bunlara çok dikkat etmek lazım. Kim Marksisttir, kim anti-Marksisttir? Lenin'den sonra Lenin'le birlikte işi götüren, yapan Troçki, gidiyor, (Ben Troçkist falan da değilim, yanlış anlamayın kusura bakmayın, ama bilin bunları, bilelim) tren yollarını kesiyor, haberleşme merkezlerine el koyuyor. Ülkeyi teslim alan büyük ihtilal dehası Troçki, peşine 200 adam takarak Kremlin'e yürüyor. Yani o Troçki'ye bak, bu Troçki'ye bak! Orada böyle bütün topluma egemen olan o dehayı kızdıran Troçki. Ama arkasında adamlarıyla meydanda yürüyor. Hangisi hain, hangisi sağlam adam, hangisi Marksist, hangisi değil? Cevabını alıyor.

Her toplumda insanlık tahmin ediyor. Öyle ben Marksistim demekle olmaz böyle bir şey. Bu bir politik mücadele. Yani şunu anlıyoruz: Biz, bizim partimiz, Türkiye'nin meselelerine eğilerek Marksist devrimin yolunu yapıyor. Tamam bunu tartışırız. Bütün anlaşmazlık ondan sonra ortaya çıkıyor arkadaşlar. Bakınız, ben Marksistim diye ortaya çıkıp, sen satılmışsın, hainsin bilmem nesin diyen adamların hepsi, bir yere referans verirler? Klasiklere referans verirler. Yani Marks'a, Engels'e, Lenin'e referans verirler. Marks'ı, Engels'i, Lenin'i bilmek, (emperyalizmi rüyanda sayıklasa doğru sayıklamaz) Türkiye'nin sorunlarını hiç bir biçimde çözmeyeceği gibi, Türkiye'deki Marksist uygulamanın sorunlarını bilmeye yetmez. Çünkü zaman ve mekan boyutu değişmiştir. O Marksistin yani ben Marksistim diyen bir adamın, o yorumları Türkiye'de ona göre yapması lazım. Ve bu lafla da olmaz. Eylem yapılır. O, kuyudan adam çıkartma politikası sırasında karınca kaderince doğru bulduğum için, işçi sınıfına şu soruyu sormuştum, bunu tartışanlara: Bu olay bakkaldaki beyaz peynir fiyatlarını ne kadar etkiler? Bu doğrusu önemsiz bir olay. Bırakın Turan Güneş'in yakasını. Yani sevdiğim için filan değil. Yanlış yapıyorlar adamlar da onun için. Marksizmin yorumları, bunu çok istirham ediyorum, sert ve düşmanca bir eleştiri biçiminde değil; Türkiye'de bu işlerin ekmeğe, ekmek, sigaraya sigara denmiş, sonunda daha kolay, daha yumuşak, daha çabuk, belki de sert (yumuşak değil) daha doğru ve daha çabuk çözülebileceğine ilişkin bir takım iyiniyetli öneriler ve uyarılar biçiminde almanızı istirham ediyorum. Ve gerçekten, hem hoşgörünüz, hem disiplininiz için çok teşekkür ediyorum.

(Alkışlar)

N.ÇOLAKOĞLU: Sayın Güneş söz istemişti. Buyrun Sayın Güneş...

TURAN GÜNEŞ: Bilmiyorum...

E.KONGAR: O artık Genel Başkan olarak kapanış...

T.GÜNEŞ: Farketmez

D.PERİNÇEK: Ben söyleyeyim...

T.GÜNEŞ: Farketmez.

D.PERİNÇEK: Benim demin söylediklerime ekleyecek bir fikrim yok. Birkaç cümle söyleyeceğim. Turan Hocanın solla ilgili söylediklerine bütün noktası, virgülüne kadar katılıyorum. Gerçekten bunlar çok doğrudur. Herkesin kendi üzerine düşen pay üzerinde de etraflı bir biçimde düşünmesi gereken fikirlerdi. Katılıyorum tamamına.

Ben demin anlatamadım, ifade edemedim. Ben Atatürkçü değilim. Ben Atatürkçüyüm derken, ben, "Atatürkçülüğü savunmak da bize kaldı" diye bir espri yapmak istedim; fakat işte dağdan gelip espri yapmaya kalkınca...

(Alkışlar)

E.KONGAR: Alçak gönüllülüğün bu kadarı da insanı utandırıyor.

D.PERİNÇEK: Rica ederim. Rusya'yı niçin çok söylüyorum? Türkiye'nin Rusya diye bir meselesi olduğu için. Ve önümüzdeki dönemde, Rusya diye daha fazla bir meselesi olacağı için çok söylüyorum. Türkiye'nin geleceği ile ilgilidir. Bunları da Türkiye gerçeğinden, dünya gerçeğinden çıkartarak söylüyoruz. Tabii kanaatlerimiz böyle, tartışılabilir. Ama bugün Türkiye toplumunda tutuculuk, bağnazlık en fazla bu noktada görüldüğü için kulaklar en fazla bu fikirlere kapalı olduğu için, 60 döneminin alışkanlıklarıyla ve 60 döneminin dünyasının kafamızda bıraktığı izlerle, en çok tutuculuk da bu noktada olduğu için belki fazla dokunmuş bulunuyorum, onu da ilave etmek isterim.

Ben gerçekten büyük bir gönül iferahlığıyla bu toplantıdan ayrılıyorum. Ülkemiz adına, milletimiz adına, ve Türkiye'de bu demokratik havanın, bu tartışma havasının canlı fikir hayatının yaratılmasına hep birlikte gayret etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Türkiye'de bugün bir fikir buhranı var, siyaset buhranı var. Ve hakikaten betondan at gözlükleri takılmış durumda, zannederim Sayın Hocam Turan Güneş ve Emre Kongar arkadaşımla da en fazla birleştiğimiz nokta budur. Bu toplantının bu açıdan bir mücadele olduğunu görüyorum ve gönül ferahlığıyla ayrılıyorum, çok teşekkür ederim. (Alkışlar)

N.ÇOLAKOĞLU: Hocam size söz verebilir miyim?

T.GÜNEŞ: Efendim, Perinçek'in bu kısa sözlerinden sonra söyleyeceklerimin bir kısmından vazgeçtim.

Böyle zevkli, bir toplantıda tabii objektif olmaya gayret ederek Amerika'nın, Sovyet Rusya'nın, Çin'in, Irak'ın, Suudi Arabistan'ın isimlerini ortaya getirmekten ve bunlardan gerçek bir tehlike varsa, herhangi birinden veya birçoğundan, bunu belirtmekte sanıyorum ki hiç birimizin rahatsız olması için hiç bir neden yoktur. Anamızın oynaşı değil, babamızın yoldaşı değil! (Alkışlar, gülüşmeler) Biz aklımızın erdiği kadar bir şeyi değerlendirmeye çalışıyoruz. Kimsenin de buradan çıktıktan sonra bize "Ayıp ettin, yahu biz seni oraya göndermiştik, halbuki bizim devletimize çok sövdüler, sen savunmadın" diyecek hali yok. Burada bulunanlardan kimsenin böyle bir bağlantısı olduğunu da sanmıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu gerçekçilik; söylemekten vazgeçtiğim şey de şuydu:

(Alkışlar, gülüşmeler)

Şimdi bir gerçek var. Bu da bir hayali kapatmakla olur. Türkiye'de detant lafı, dünyada hiç bir devletin kabul etmediği ölçülerde bir iman konusu haline geldi son zamanlarda. Bildiğimiz gerçek şudur: Helsinki Konferansı oldu, bilmem ne oldu falan, Helsinki Konferansını yapanlar da biliyorlar ki, bu şimdilik yeni kuvvet dengeleri doğuncaya kadar, Avrupa'daki devletlerin, ülkelerinin sınırlarını dondurma dışında bir anlam taşımaz. Birbirimize saldırmayalım, Almanya'dan silah çekelim, çekmeyelim, Cruise bilmem ne zırıltılarını koyalım, koymayalım dışında, Amerika ile Sovyet Rusya dört başı mamur boğuşuyorlar. Boğuşsunlar, bir an için Hindiçini' de boğuştuklarını kabul edelim. Aaa!.. Dünyanın bir ucu; boğuşurlarsa boğuşsunlar, bize ne?

Öyle değil. Boğuşma Türkiye'nin burnunun dibinde cereyan ediyor. Bayağı bayağı, esaslı elenseler çekerek birbirleriyle boğuşuyorlar. Afganistan'da boğuşuyorlar. İran'da boğuşmaya başlamak üzereler. Afrika'nın Boynuzunda boğuşuyorlar. Yani Türkiye, bırakalım sosyal-emperyalizm falan; Orta Doğuda yepyeni bir harita çizilirken, kimin ne gibi haritalar çizdiğini bilmeden, özellikle Türkiye'nin bir an için dört bir yanının kocaman, Allah muhafaza, bir devlet tarafından çevrilmesi tehlikesi varken, ayıp olur bizim bunu burada belirtmememiz, doğru değil, bunu belirtmek zorundayız. Bu bir gerçektir. Bu göz göre göre ortada bu yani. Türkiye'ye bakın, Türkiye'nin boyutlarına bakın, Sovyetlerin boyutlarına bakın, bir de şöyle kocaman kollarıyla Türkiye'yi çevirdiğini kabul edin, sevgisinden, aman seni çok seviyorum diye servgiden sarılsa canımızı çıkartacak adam...

(Alkış ve gülme)

Öteki gavurun iyiniyetleri mi var? Efendim kimsenin iyi niyeti yok. Türkiye'nin kendi kendini koruması sorunu var. Kurda, kuşa yem olmama sorunu var.

Ben o bakımdan görüyorum meseleyi, bunu anlatmak istiyordum. Dayanamadım, söyledim ama, ayrıntıları bir tarafa, artık girmeyeyim. Efendim ben de şöyle bağlayayım, bu espriyi bu anlayış içinde. Espri konusunda genellikle haddim olmayarak, bütün politikacılara ve bilim adamlarına, Türkiye gibi insanların gülmeyi sevmedikleri veya böyle bir ortamın geldiği memlekette espri yapmamalarını haddim olmayarak tavsiye edeceğim. Çünkü, 20 tane ciddi şey söyleseler, bir tane espri yapsalar, ertesi gün gazetede o çıkar. Adınız da gayriciddi adama çıkar. Bunu düzeltinceye kadar akla karayı seçersiniz. İyisi mi biraz daha asık çehreli olmakta bizim memlekette fayda var. Onu da belirteyim haddim olmayarak, bir nasihat olarak, eski bir politikacı ve adı espri yapana çıkmış bir adam olarak. Sanıyorum benim de burada söyleyeceğim şey şu son olarak. Atatürk konusu veya buna benzer bugün Atatürk'ten bahsediyoruz, tabii, gene dayanamadım bir espri yapayım, ben Marksist olmadığıma göre, kendisini rahmetli diye anabilirim, Allah rahmet eylesin, diyebilirim, bu derece ciddi ve önemli bir konuyu oldukça soğukkanlılıkla tartışabildik. İyi şeyler veya kötü şeyler tartışabildik. Biz henüz fakir bir milletiz. Zengin değiliz, biz büyük milletler gibi. Biz kendimizi aramak, kendi sorunlarımızı kendimiz tartışmak, kendimizi dünyadan soyutlayarak değil, fakat başkasının etkisi altında kalmadan, (nasıl bir insan mümkün olduğu kadar kendi kafası ve şahsiyetiyle kendine bir yol çizmek istiyorsa) her türlü bağnazlıktan kurtularak, her türlü tahakkümden veya etkiden kurtularak kendi benliğini bulmak istiyorsa) biz de kendi sınırlarımız içinde kendi sorunlarımızı dünyaya gözlerimizi açarak, fakat kendi sorunumuzu kendimizin çözmesi gerektiğine inanarak ve sorunlarımızın çözümüne de kimseyi karıştırmayarak, çözmeye çalışmalıyız. Galiba, bugün Atatürk üzerine yapılan bu tartışmada, alafrangada panel diyorlar galiba, bunu aşağı yukarı sağlayabildik. Bu da iyi bir şeydir. Şimdi ben bir bir berabereyim. Geçen gün çok yuhalandım, bugün de alkışlandım. Psikolojik açıdan kafa kafaya geldim. Teşekkür ederim, bana bir gol attırdığınız için. (Alkışlar)

D.PERİNÇEK: İki gol oldu Hocam, iki gol oldu.

N.ÇOLAKOĞLU: Sayın konuklar, değerli konuşmacılar konuyu o kadar güzel toparladılar ki, bana söyleyecek pek fazla şey bırakmadılar. Kurtuluş Savaşımızın başlangıcının 58. Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünün 41. yıldönümünde düzenlediğimiz bu toplantıda, gerçekten, toplantımıza katılan üç değerli konuşmacı Prof. Turan Güneş, Doç. Dr. Emre Kongar, ve Sayın Doğu Perinçek'in üzerinde görüş birliğine vardığı ana nokta: Mustafa Kemal'in gerçekten bugün de Türkiye halkına ışık tutan bir devrimci önder olduğudur. Mustafa Kemal'in çıkış noktası olan bağımsızlık ve anti-emperyalist fikri —ki Sayın Hocam bunu anti-sömürgecilik olarak niteledi— bugün de halkımızın mücadelesine ışık tutmaktadır. Bu hepimizin üzerinde dikkatle düşünmesi gereken ve dikkate alması gereken bir meseledir.

Aynı zamanda bu toplantımızın diğer iyi bir yanı, güzel bir yanı, güncel konulara da değinilmesi oldu. Konuşmacıların da işaret ettikleri gibi, 1960'ların canlı, özgür tartışma ortamına bir dönüşün başlangıcı olarak nitelendirilebilir. Geçen yıl, gazetemiz Türkiye'de Anarşi konusunda açık oturum düzenlemişti. Onun üzerinden bir yıl geçtikten sonra gene bir tartışmalı toplantıda biraraya gelebildik. Dileğimiz yeni toplantı için bir yıl daha beklememememiz ve hep birlikte çaba harcayarak, bu tür toplantıları daha da sıklaştırarak insanların kafalarındaki duvarların yahut da betondan yapılmış at gözlüklerinin yıkılmasına katkıda bulunmaktır.

İzlediğiniz için çok teşekkür ederiz.

(Alkışlar)

— BİTTİ —

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Süpermen!

Yazıp çizmişlerdi.

Cezaevlerine "Başbuğ" imzalı mektuplar göndermişlerdi.

Bugün olanları ta o günden haber vermişlerdi.

Bir bildikleri varmış demek ki?

Tevekkeli dememişlerdi MHP ileri gelenleri:

"14 Ekim seçimlerinden sonra cezaevlerindeki ülkücüleri salıvereceğiz..." diye.

İlkini saldılar işte.

Hem de kimi?

Abdi İpekçi'nin katil zanlısı M.Ali Ağca'yı...

Poliste verdiği ifadesinde, "İpekçi'yi öldürdükten sonra silahı Aksaray'da MHP il binasında Mehmet Şener'e teslim ettim" diyen Ağca'yı...

Şimdi salıverilme sırası kimde ki?

Ferhat Tüysüz'de mi, Veli Can Oduncu'da mı, İbrahim Çiftçi'de mi?

En iyisi onu MHP ileri gelenlerinden öğrenmeli!

* * * * * * * * * *

Şu anda M. Ali Ağca, elini kolunu sallaya sallaya aramızda dolaşıyor.

Belki de yurt-dışına kaçma hazırlığı yapıyor?

Hatta bir rivayete göre, bir politikacıyı ortadan kaldırmayı tasarlıyor.

Yalnız insanın havsalası bir türlü almıyor.

Türkiye'yi ayağa kaldıran bir cinayetin katil zanlısı, hem de askeri cezaevindeki hücresinden nasıl kaçar?

Dahası, etrafı askeri birliklerle çevrili cezaevi duvarlarını nasıl aşar?

Tıpkı Süpermen gibi kanatlanıp nasıl uçar?

Eh Ağca, Süpermen olmadığına göre, demek ki onun kaçmasına yardım eden birileri var!

Kim bunlar?

Tünel kazılmadığı, parmaklıkların kesilmediği ve Kartal Askeri Cezaevinden sivil elbiseyle kaçmanın mümkün olmadığı şeklindeki resmi açıklamalara bakılırsa, acaba Ağca'yı nasıl kaçırdılar?

Onca askeri nasıl uyuttular?

Yoksa Ağca'ya resmi bir elbise giydirip, karşısında askerleri selama mı durdurdular?

Artık bu ve buna benzer soruların cevabını ilgililer araştırsın, bulsun.

Ağca'nın Kartal Askeri Cezaevine konulması için, avukatının -duruşmalar boyunca- çaba harcamasına da bir parça kafa yorulsun!

Tam güvenoyu aldıkları gün böyle bir sürprizle karşılaşan hükümete de cümleten geçmiş olsun.

Bu son olur inşallah!

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Osmanlılar devrinde Batı'dan gelen her türlü buluşa mollaların verdiği ad. 2) Kanda üre miktarının normalden fazla olması hastalığı-Tersi bir yabancı haber ajansının simgesi-Komşu kadınlar arasında kullanılan bir ünlem 3) 'Yok' karşıtı-Direşken, dayanıklı. 4) Tersi keçeden yapılma kısa çoban üstlüğü-Evlenip boşanmış ya da eşinden ayrılmış kimse- Açık kestane renginde olan 5) Öğüt- Doğumda anneye yardım eden kadın. 6) Bir sayı- Görevi bırakma. 7) Sahil köşkü- Tersi ağır, battal. 8) Tersi Avrupa Boks Birliğinin kimgesi-Geçmişte kalan, sabık- Güç, kudret.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Meclisin hükümete karşı tutumunu belirlemek için milletvekillerince verilen oy. 2) Şark müziğinde bir makam. 3) Karşılığı sonra ödenmek üzere. 4) 'Umut'un yarısı- Tersi türlü renkleri olan değerli bir taş. 5) Tersi İngilizlerde bir soyluluk ünvanı- Dolap, entrika. 6) Tavır-Ses. 7) Afrika'da küçük bir ülke. 8) Tersi bir tür yemek- Tersi 'X' harfinin okunuşu. 9) Bir meyva- Tersi öbür yan. 10) Boy, klan. 11) Birinin mevkisine [illegible] 12) Paranın bir yüzü- Yeri kazarak yapılmış oluk.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	E	T	R	O	P	O	L	İ	T	E	N
2	A	R	S	E	N	İ	K	■	L	A	L	E
3	N	İ	E	D	O	K	■	S	A	L	A	Ş
4	Ç	A	M	■	F	A	R	A	B	İ	■	E
5	U	D	■	İ	■	S	E	N	■	H	A	L
6	R	■	A	K	İ	S	■	■	A	S	L	İ
7	Y	A	K	A	M	O	Z	■	B	İ	T	■
8	A	B	A	Z	A	■	■	B	İ	Z	O	N

KİPRİYANU:"TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELERDE İLERLEME SAĞLANMASI İÇİN TÜRKİYE TUTUMUNU DEĞİŞTİRMELİ"

●Kipriyanu, özlü ve kapsamlı görüşmelerden yana olduklarını belirtti

LEFKOŞE

Kıbrıs Rum toplumu lideri Spiros Kipriyanu Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin toplumlararası görüşmelerin başlaması icin Türkiye'nin tutumunu değiştirmesi gerektiğini belirtti.

Kipriyanu önceki gün yaptığı konuşmada, "Birarada oturmayı önerenler, uzlaşmaz ve taksimci tutumundan vazgeçmesini sağlamak için dikkatlerini Ankara'ya yöneltmelidirler. Türkiye bu tutumunu değiştirmezse görüşmelerde ilerleme sağlanamaz." dedi.

Rum toplumu lideri, kendilerinin kapsamlı ve özlü görüşmelerden yana olduklarını belirtti ve şunları söyledi: "Rum tarafı, kapsamlı olduğu ve sırf görüşmeler yapılmış olsun diye yapılmayacak görüşmeleri reddetmeyecektir. Verimsiz değil, özlü olması halinde, önşartsız olarak 19 Mayıs anlaşması çerçevesinde görüşmeler yapılmasını Kıbrıs Rum tarafı kabul ediyor ve buna hazırdır."

Bolivya Devlet Başkanı Lidya Guiller

Bolivya'da General Meza'nın isyanı sona erdi

LA-PAZ

GEÇTİĞİMİZ hafta ortasında Devlet Başkanı Bayan Lidya Guiller'e karşı ayaklanan Kara Kuvvetleri Komutanı General Meza'nın neden olduğu bunalımın sona erdiği bildirildi.

Yüksek Askeri Komutanlığı, dün yaptığı toplantıdan sonra, Devlet Başkanının, geçtiğimiz cuma günü ordunun üst kademelerine yaptığı atamalardan vazgeçmesini istedi. Bayan Guiller'in bu isteği kabul etmesi üzerine, başkent La Paz'ın en kalabalık garnizonunu denetleyen General Meza isyanın sona erdiğini bildirdi.

Bilindiği gibi, Bolivya İşçi Sendikaları ve Parlamentoda birçok üye, ülkede yeni bir bunalımın doğmaması için çağrılarda bulunmuş ve "Demokrasiyi korumak için" girişimlerde bulunmuştu.

Avusturya'da sızmalara karşı manevra yapıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tarafsız bir ülke olan Avusturya'da uzun yıllardan sonra ilk kez askeri manevralar yapıldı.

Düzenli askeri birliklerle birlikte 30 bin kişinin katıldığı tatbikatlarda çeşitli ülkelerden askeri gözlemciler de hazır bulundu. Çeşitli kaynakların bildirdiğine göre, Avusturya'da yapılan tatbikatın ana amacı, tarafsız bilinen bu ülkenin belli bazı ülkelere topraklarından birlik geçirme hakkı tanımayacağını ve böyle bir girişime karşı direneceğini göstermek.

Tatbikatta genel olarak küçük gruplar halinde toplanan birliklerin Avusturya sınırlarından girecek yabancı birliklere karşı yapacakları direnme savaşının provası yapıldı.

Kamboçya sorunu için uluslararası konferans isteyen

Sihanuk Paris'te

Kamboçya'nın eski devlet başkanı Vietnam'a karşı silahlı mücadele için Avrupa'nın desteğini arıyor

PARİS

Kamboçya'nın eski Devlet Başkanı Prens Samdech Sihanuk, Kamboçya sorununa çözüm bulmak için yeni bir uluslararası konferans düzenlenmesini istedi. Pekin'den Paris'e giden Sihanuk, havaalanında verdiği demeçte, "Dost ülkelerin, özellikle de Batı Avrupa'nın yardımını" isteyeceğini söyledi.

Kamboçya'da "Vietnam'ın işgalciliğine ve saldırganlığına karşı tek çarenin silahlı mücadele olduğunu" belirten Sihanuk, Batı Avrupa ülkelerinin "Milliyetçi Kmer'lere" askeri yardımda bulunmalarını talep etti.

Prens Sihanuk; Paris'te kalacağı iki aylık süre içinde Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing ve Fransız Komünist Partisi dışındaki partilerin liderleri ile görüşmeler yapacak.

5 kıtadan KISA HABERLER

Varşova Paktı Bakanları toplanıyor

TASS ajansının pazar günü bildirdiğine göre, aralık ayı başında Doğu Berlin'de Varşova Paktı ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı yapılacak. Konferansın NATO'nun yeni silahlarının Avrupa'ya yerleştirilmesiyle ilgili kararının çıkarılacağı oturumlardan hemen önce yapılacağı belirtiliyor.

Venezüella'da yeni petrol yatakları bulundu

Venezüellalı petrol yetkilileri, BM'nin düzenlediği bir enerji konferansında, ülkelerinde çok büyük çapta ağır petrol yatakları bulunduğunu ve bu petrollerin bugünkü petrol fiyatlarına oranla daha ucuza elde edilebileceğini söylediler

Petrol yetkilileri son bulunan yatakların OPEC ülkelerinde varlığı kanıtlanmış konvansiyonel petrol rezervlerinin toplam miktarına eşit olduğunu bildiriyorlar.

Fransa-İspanya görüşmeleri başladı

Ispanya Başbakanı Adolfo Suarez iki günlük resmi bir ziyaret için Paris'e gitti. Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaning ile görüşmeler yapmakta olan Suarez'e beş bakanı eşlik ediyor. Paris-Madrid ikili görüşmelerinde, İspanya'nın Avrupa Ekonomik Topluluğuna katılması ve tedhişçi Bask Örgütü ETA'ya karşı ortak önlemler sorunu ele alınacak.

Bir Pakistan uçağı Suudi Arabistan'a düştü

KARAÇİ (AA)

Pakistan Hava Yolları na ait Nijerya'dan havalanıp dün Suudi Arabistan üzerinden Pakistan'a gelmekte olan bir yolcu uçağının, Cidde'den havalandıktan hemen sonra Mekke ile Taif arasındaki bir bölgeye düşerek parçalandığı bildirildi.

Şirketin bir sözcüsü, Nijerya'nın Kano kentinden kalkan uçakta 140'ı yolcu ve 11'i de mürettebat olmak üzere 151 kişi bulunduğunu açıkladı.

Uçak ile radyo teması, Cidde'den kalktıktan hemen sonra kesildi. Şirket, kaptan pilotun, kabinden dumanlar çıkmakta olduğuna dair bir mesaj verdiğini, daha sonra haberleşmenin kesildiğini açıkladı.

Uçağın düştüğü yere Cidde'den kurtarma ekipleri gönderildi. Karaçi'ye gelen ilk habere göre, Suudi Arabistan hava kuvvetlerine bağlı bir helikopter kaza yerine indi. Uçaktaki 151 kişiden kurtulan olmadığının sanıldığı kaydediliyor.

Hollandalı teslimiyetçiler dünyadaki silahsızlanmanın süper devletlerden değil, kendi ülkelerinden başlamasını istiyorlar. Bunlardan biri de yukarıda görülen eski Başbakan Den Uyl'dür. Rusya'yı bir yana bırakan Uyl, Batı Almanya'nın "Savaşın kaynağı" olduğunu iddia ediyor.

Hollanda nükleer silahları tartışıyor

NİYAZİ TERZİ
LAHEY

NATO'nun, Avrupa kanadının güvenliğini sağlamlaştırmak ve Sovyetler Birliği'nin tehditlerine karşı Avrupa'ya orta menzilli Pershing-2 ve Cruise nükleer füzelerinin yerleştirilmesi önerisi, bütün dünyada olduğu gibi Hollanda'da sert tartışmalara yol açtı.

Lahey'de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında hazırlanan önerilere göre, Avrupa'nın bütünü için 572 yeni füze yerleştirilmesi istendi. Bunlardan yaklaşık 50 kadarının da Hollanda'ya verilmesi önerildi. Buna gerekçe olarak da Hollanda'nın Batı Avrupa'daki stratejik konumu gösterildi.

Hollanda, Batı Avrupa'da gerçekten çok önemli stratejik konuma sahip olan küçük bir ticaret ülkesidir. Hollanda'nın stratejik konumunu vurgulayan Avrupa Parlamentosu ve ana muhalefet partisi Hollanda Emek Partisi üyesi Piet Dankert, nisan ayında Amsterdam'da tartışmalı bir toplantıda şöyle diyordu: "NATO'dan çıkmak için Hollanda'yı olduğu yerden başka bir yere yerleştirmek gerekir. Üçüncü bir dünya savaşı patlak verdiğinde Almanya'nın limanları kullanılamaz; ilk işgal edilecek ülke Almanya olur. NATO stratejisinde Hollanda liman ve havaalanları hayati önem taşıyor."

Piet Dankert'in vurguladığı gerçek, Birinci ve İkinci Dünya Savaşları sırasında kendini açıkça göstermişti. Hollanda, herşeyden önce Avrupa'nın limanıdır. Limanlar ve büyük kanallar ülkenin en uzak köşelerine kadar uzanıyor. Hollanda'nın her tarafına su yoluyla ulaşım mümkün.

Bunlar gözönünde tutulduğunda yalnızca Almanya'ya yardım yapılabilmesi değil, bir işgal tehdidi altında da Hollanda'nın savunabilmesi, bu suların güvenliğinin sağlanmasına bağlıdır. Batı Alman yetkilileri bu durumu gözönüne alarak, "Hollanda, nükleer silahları yerleştirmezse bizim yerleştirmemize hiç gerek yok" diyor. Sovyetlerin bir savaş anında geleneksel silahları da kullanacağı gözönünde tutulduğunda Hollanda'nın önemi daha da artıyor.

MUHALEFET, HOLLANDA'NIN ÖZ SAVUNMASINA DA KARŞI

Başta en büyük parti olan Emek Partisi olmak üzere bütün muhalefet, Hollanda'nın kendi öz savunmasını güçlendirmesine bile karşı çıkıyor. Sosyal demokrat bir parti olan Emek Partisi, Hollandalı revizyonistlerin, nükleer enerjiye, nötron bombasına ve nükleer silahlara karşı düzenlediği bütün eylemlere katılmaktan geri kalmıyor. 6 milyon Hollanda florini verilerek resmen Moskova tarafından yönlendirilen bu kampanyalar, kendine "ilericiyim" diyen hemen hemen herkes tarafından destekleniyor.

"Militarizme Hayır" sloganı altında muhalefetin büyük çoğunluğu, Hollanda'nın Rusya'ya karşı bir çakı olmasını dahi kabul etmiyor. Emek Partisi, bazan sıkışık durumda kalınca, bazı savunma harcamalarını kabul etmek zorunda kalıyor.

Bunu da parti içinde bir iki kişiden oluşan ve Rusya'ya karşı direnmeyi savunan akımın baskısıyla yapıyor. Bu teslimiyetçi muhalefet akımının kafası ta 1600 yıllarını yaşıyor. Bu yıllarda Hollanda, tamamıyla dünya ticaretini elinde tutuyordu ve günün en büyük devletlerinden biriydi. Gıda maddelerini kesme tehdidiyle dünyadaki hakimiyetini sürdürüyordu. Fakat bu ticaret kafası, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında açıkça iflas etmişti. Her iki savaşta da "tarafsızlık siyaseti" izlemeye kalkan Hollanda, Birinci Dünya Savaşında, İngilizlere yataklık yapmak zorunda kaldı. İkinci Dünya Savaşında ise Hitler'in çizmeleri altında ezildi.

MUHALEFET, FİNLANDİYALILAŞTIRILMAYI KABUL EDİYOR

Muhalefet, Hollanda'nın silahlanması halinde, işgale hedef olacağını iddia ediyor. Kuvvetliye boyun eğme siyasetiyle işgalden kurtulacağı hayalini yayıyor. Kilise, "Barış Hareketi"nin "Bütün dünya nükleer silahlardan arındırılsın ve ilk olarak Hollanda'dan başlansın" sloganını açıkça destekliyor. Bunlara göre, "Hollanda bir jest yapmalı ve topyekün silahsızlanmayı başlatmalı". Bunun anlamı, Hollanda'yı Finlandiyalılaştırmaktan başka birşey değildir.

Ana muhalefet önderi ve eski başbakan Den Uyl, işi o kadar ileriye götürdü ki, Rusya'yı bir yana bırakarak, Batı Almanya'nın "savaşın kaynağı" olduğunu iddia etti.

Gromiko, en açık tehdidi Bonn'da yaptı

Cruise füzesi

BAHA TARGÜN (FRANKFURT)

Gromiko Bonn'a gelirken kafalarda oluşan en önemli soru şuydu: Gromiko nasıl bir tavır alacak? Brejnev'in Doğu Berlin'de attığı adımın arkasından yeni bir adım daha atacak mıydı? Yani, SALT-3 için beklenen müzakerelere yumuşak bir temel hazırlamak için bir girişimde bulunacak mıydı, yoksa aylardan beri süren "uyarı ve tehdit siyatesi"ni mi devam ettirecekti?

Gromiko'nun ikinci yolu seçeceği daha Madrid'deyken anlaşıldı. Fakat buna rağmen Bonn, Madrid'den gönderilen tehditleri Moskova'nın psikolojik sindirme yönteminin bir gereği kabul etmeyi ve fazla tepki göstermemeyi yeğledi. Bonn meseleye şöyle bakıyordu: Biz haklı zemindeyiz. Bunu yeteri kadar açıklıkla da ortaya koyduk. Moskova saldırıp duruyorsa kendisi bilir. Nasıl olsa Bonn'da somut konuşulacak.

Bonn'un kendini üzerinde gördüğü haklı zeminin bir yanı da şu: NATO, Sovyetlerin silahlanmasına ayak uyduramazsa askeri denge saldırganın lehine bozulacak ve bu da dünya barışını tehlikeye sokacak.

BONN'UN YANILGISI

Bonn görüşmelerin somut geçeceği tahmininde yanıldı. Somut geçen tek şey, iki tarafın bilinen görüşlerini tekrarlamaları oldu. Somut tartışma yerine Gromiko tehditlere devam etmeyi yeğledi. Yorumlarından tutun, seçtiği benzetmelere ve tavırlarına kadar her şeyinde tehdit siyaseti hakimdi. Moskova, tehdide dayalı dış siyasetini en somut biçimiyle Bonn'da ortaya koydu. Gromiko, basın toplantısında, savaş ilanını tebliğ eden bir generali andırıyordu. "Müzakereler için gerekli zemin yıkıldı" derken, "Bazı NATO ülkeleri açık olarak Sovyetler Birliği ile güçlü bir pozisyonda müzakere edilmelidir diyorlar. Bu tür yorumları duyunca insan saçmalar sandığına el atmış gibi oluyor" derken ve

Gescher:"Görüşmeler basın toplantılarında ya da TV ekranlarında değil, masalarda yürütülür"

●

"NATO'nun alacağı karar iki ülke arasındaki ilişkileri olumsuz yönde etkileyecektir, bizi tedbir almak zorunda bırakacaktır" derken de Gromiko uzun zamandır diplomatik sahnelerde karşılaşmadığımız kadar katı, saygısız ve alabildiğine kışkırtıcı bir tutum alıyordu.

AÇIK KAPI MI YOKSA MOSKOVA'DA GÖRÜŞ AYRILIKLARI MI?

Gromiko'nun ev sahibinin sofrasında aldığı bu katı ve saygısız tavır şunu düşündürüyor: Moskova, NATO ülkeleriyle olan ilişkilerini çıkmaza sokmayı mı göze alıyor? Bunun için zaman daha çok erken değil mi?

Pershing-2 füzesi

Moskova henüz pazarlıkları, yumuşama oyalamalarını falan bir yana bırakıp bu katı çıkmaza girmeye hazır değildir. Gromiko daha Bonn'a gelmeden Zagladin bir açıklama yaptı. Bu açıklamada,'NATO füzeler konusunda karar çıkarsa da müzakerelere oturacağız'deniyordu.

Bu çelişkinin iki nedeni olabilir. Ya Moskova farklı açıklamalarla müzakereler için bir açık kapı bırakmak istiyordur, ya da Moskova'da Batıya karşı alınacak tavır konusunda farklı görüşler hakimdir. Hatta bu ikisinin birden varlığı da söz konusu olabilir.

Her halükarda Moskova müzakerelere oturacaktır.

Gromiko'nun pazarlığa oturmadan rakibinin elinden bir-iki koz kopartmak taktiği sökmemiştir. Şu halde Gromiko'nun Bonn'daki görüşmeler sonunda aldığı tehditkar ve saldırgan tavrının başka bir taktik nedeni olmalıdır.

Bu taktik, kızına tokat atıp, gelinini sindirme taktiğidir.

Gromiko, Avrupa'nın göbeğinde, NATO kararı için yönlendiricilik yapan ülkenin başkentinde saldırıya geçerek şimdiye kadar tavır alamamış ülkeleri sindirmek istemektedir. Bu taktiğin başarıya ulaşmaması için 12 Aralığa kadar NATO'da çok ter dökülmesi gerekecektir.

YERİNDE CEVAP

Bu konuda ilk adımı Gromiko'ya ev sahipliği yapan Alman Dışişleri Bakanı Gencsher attı ve Gromiko'nun basın toplantısının hemen ardından televizyonun "Tekzip" adlı programında şunları söyledi:

"Müzakereler basın toplantılarında ya da televizyon ekranlarında değil, görüşme masalarında yürütülür. Kimse bu ziyaret sırasında iki taraftan birinin, diğerinin görüşlerini kabul edeceğini beklemiyordu. Müzakerelere oturulacaktır. NATO'nun füzeler için alacağı karardan sonra müzakerelere oturulacaktır."

Zambiya Devlet Başkanı KAUNDA "IRKÇILAR BLOKSUZ AFRİKA REJİMLERİNİ DEVİRMEK İSTİYOR"

NAİROBİ

Zambiya Devlet Başkanı Kenneth Kaunda, dün yaptığı bir açıklamada, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Rodezya yönetimlerinin beş "Ateş Hattı" ülkesinde yıkıcı faaliyetler yürüttüğünü bildirdi. Yakalanan iki Güney Afrikalı casustan ele geçirilen belgeleri basına sunan Kaunda, "Irkçılar Zimbabve Yurtsever Cephesini destekleyen Bloksuz ülkelerdeki rejimleri yıkmak için muhalefet hareketlerini körüklüyor" dedi.

Öte yandan Tanzanya'nın başkenti Darüsselam'da yapılan toplantıda beş "Ateş Hattı" ülkesinin temsilcileri (Mozambik, Angola, Zambiya, Tanzanya ve Botsvana) ateşkes görüşmeleri konusunda Zimbabve Yurtsever Cephesinin tutumunu tam anlamıyla destekleme kararı aldılar.

Bu arada, Londra Konferansını yöneten İngiliz Dışişleri Bakanı Lord Carrington'un Zimbabve Yurtsever Cephesine ateşkes konusundaki tutumunu açıklaması için tanıdığı süre tamamlandı.

Yurtsever Cephe liderleri, "Ateş Hattı" ülkelerindeki savaşçılarını Rodezya'ya getirmeden önce ateşkesin yapılmayacağını açıklamışlardı.

İngiltere'nin Türkiye'de ürettiği kamyonlardan 1,5 milyon dolar sağladık

İZMİR (THA)

İzmir'deki BMC Fabrikalarında Kamboçya'ya gönderilmek üzere üretilen 70 kamyonun son 20 adedi dün sabah gemilere yüklendi.

İngiltere hükümetinin Kamboçyalılara gıda maddeleri dağıtmak amacıyla sipariş ettiği 70 kamyondan 50'si uçaklarla daha önce gönderilmişti.

İngiltere hükümeti bu kamyonları halktan topladığı bağışlarla yaptırdı.

Yetkililer, kamyonların ülkemizde imal edilmesinin ekonomimize 1 milyon 489 bin dolar döviz kazandırdığını belirttiler.

Mısır, İsrail'in işgalindeki bir petrol bölgesini daha geri aldı

EL TOR (AA)

Mısır, geçen mart ayında İsrail'le imzaladığı barış anlaşması uyarınca, 12 yıldır İsrail'in işgali altındaki "Alma" petrol yataklarını geri aldı.

"Alma"nın Mısır'a geri verilmesiyle İsrail'in Sina'yı işgal ettiği topraklardan geri çekilişinin ilk aşaması sona eriyor. Petrol yataklarının Mısır'a geçmesi, bu ülkeye yılda 250 milyon dolar gelir sağlayacak.

MISIR-ÇİN İLİŞKİLERİ

Mısır ile Çin'in, 1980 ticaret hacmini 171 milyon dolara çıkarmaya karar verdikleri açıklandı.

İki ülke arasında ticaret hacmini yükseltmeyi öngören bir de protokol imzalandı.

Mısır, Çin'e pamuk, fosfat, pirinç, narenciye ve sanayi ürünleri, Çin de Mısır'a konserve, balık, et, süt tozu, kağıt ve sanayi ürünleri satacak.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

ABD'nin önündeki yol

ABD ile İran arasında iki haftayı aşkın bir süredir gün be gün gerginleşerek süren güç denemesi nasıl sonuçlanacaktır? ABD yalnızca bölgemizi değil, dünyayı bir kargaşa içine yuvarlayabilecek bir askeri müdahaleye girişecek midir?

İran sorununu görüşmek için Güvenlik Konseyini toplanmaya çağıran Waldheim, sorunu aynen bu boyutlar içinde ortaya koymuştur.

Geçtiğimiz hafta güçleniyormuş gibi görünen, bir Amerikan askeri müdahale tehlikesi ABD ve İran yöneticilerinin yaptıkları açıklamalarla yumuşamaya yüztutmuş görünüyor. ABD Kongre üyesi Hansen'in Tahran'da rehinelerle görüştürülmesi de sorunun belli pazarlıklar sonucu çözülebileceğini gösteren belirtilerdir. Örneğin Şahın en kısa zamanda Meksika'ya geri gönderilmesi ve ABD'nin, Birleşmiş Milletlerde Şahın suçlarını araştıracak bir komisyonun kurulmasına karşı çıkmaması karşılığında, rehinelerin serbest bırakılması, sorunun çözümü için en akla uygun bir ihtimal olarak ortaya çıkmaktadır.

* * *

Vietnam yenilgisinden sonra, ABD'nin uğradığı en büyük hezimet olarak nitelenen Tahran Elçiliği baskını kaçınılmaz gerçeği bir kere dayatmıştır. "Amerika çöküşe gitmektedir" ve gerek ABD yöneticileri gerekse Amerikan kamuoyu hızla gelişen olayların yarattığı canlı tartışma ortamında bu zelzeleyi durdurma yolları aramaktadır.

Bu çöküş nasıl durdurulacaktır? Çeşitli çözüm yolları öneriliyor.

Çöken nedir önce ona bakalım.

Çöküşe giden, bir zamanların dünya jandarmasıdır. Hegemonya peşinde koşan Trumanların, Johnsonların Amerikasıdır. Trumanların Amerikası, dünya halklarından darbe üstüne darbe yiyor. Sarsılıyor, güçten düşüyor.

Ama Amerika aynı zamanda ilk Cumhurbaşkanı Washington'dan kalma köklü demokratik geleneklere sahip güçlü bir ülkedir. Çöküşü durdurma yolları konusunda iki Amerika çatışma içindedir. Ne var ki henüz saflar berraklaşmış değildir.

Son tahlilde ABD'nin önünde iki yol vardır. ABD ya yüzünü rakibi Sovyetler Birliği'ne dönecek, dünya halklarının da başdüşmanı haline gelen Sovyetler Birliği'ne direnecek ve dünya halklarına karşı dostluk siyaseti izleyecektir. Ya da Sovyetler Birliği'ne karşı teslimiyetçi bir siyaset izlerken, dünya halklarına karşı zorbalık siyasetini sürdürecektir. ABD için başka çözüm yolu yoktur.

ABD'nin rotasını çizememesi, bir o yana, bir bu yana savrulması, henüz bu safların berraklaşmamış olmasından doğmaktadır. Sovyetler Birliği'ne direnmeden yana olanlarla, halklara zorbalık uygulanmasını isteyenler bugün aynı safta içiçedir. Hatta Kissinger gibi Sovyet tehdidini en açık gören kişiler henüz halklara karşı zorbalık uygulanması siyasetinden vazgeçememektedirler.

Örneğin ABD'nin uğradığı hezimete yol açan Şahın, ABD'ye kabul edilmesinin mimarlarından biri Kissinger'dir.

Kissinger ve çevresi, Şahın ABD'ye kabul edilmesinin, İran'da büyük bir tepki yaratacağını, İran'daki Amerikan vatandaşlarının hayatlarını tehlikeye düşüreceğini bile bile, bu siyaseti savunmuşlardır. Kissinger, Şah devrilmeden önce son ana kadar ABD'nin İran'a müdahale etmesini sağlamaya çalışan kişidir. ABD hakim sınıflarının bir kesimi bir türlü İran'la eşit ilişkiler kurmaya, yeni durumu kabullenmeye yanaşmadıkları için sonunda ABD'yi, bir kere daha kayaya çarpmasına yol açan bu güç denemesine girişmeye zorlamışlardır.

İran olayının gösterdiği gibi Amerika henüz Sovyetler Birliği'ne direnme ve dünya halklarıyla dostluk çizgisine gelememiştir. Önünde hâlâ dünya halklarıyla çözülecek bazı meseleleri vardır. ABD kafasını kayalara çarpa çarpa bir Filistin, Kore, İran vb. meselelerini çözmesini öğrenecektir.

Roosvelt'in Amerikası, İkinci Dünya Savaşı sırasında dünya demokrasi cephesinde yer almıştı. ABD ileride mutlaka Sovyetler Birliği'ne direnme çizgisine gelecektir. Ne var ki Amerikan gemisi bu rotaya oturana kadar daha epey yara alacaktır.

Beni Sadr "Ben baştan beri rehinelerin serbest bırakılmasını istedim"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa Radyosu 25 Kasım günü, İran'ın Dışişleri Bakanı Beni Sadr ile bir röportaj yaptı. Radyonun sunucusu Y.Mourisi ve Tahran'daki muhabiri Y.P.Vincent'in katıldığı görüşmenin özetini yayınlıyoruz:

—ABD'nin İran'a müdahale etmesini düşünebiliyor musunuz?

—Hayır... Hayır, çünkü İran halkı ülkesini ve bağımsızlığını korumaya hazırdır. Üstelik ABD'nin böyle bir karar alması güçtür.

—Siz ülkenizi nasıl koruyacaksınız?

—Etimizle dişimizle direniriz!

—Peki, rehinelerin salıverilmesi konusunda ne düşünüyorsunuz? Örneğin Şah ABD'yi terk ederse rehineler serbest kalacak mı?

—Ben başından beri rehinelerin serbest bırakılmasını istedim...

—Ama Sayın Bakan, bu söylediğiniz çok önemli, üstelik bu açıklamanız sizin elçiliği işgal eden Müslüman öğrenciler üzerinde hiç bir etkiniz olmadığını kanıtlamıyor mu?

—Eeee... Bu sorun... Yani bu mesele etkisi olmamak veya etkisi olmak meselesi değildir. Daha çok fikir meselesidir...

—Sayın Bakan, ABD Şahın cinayetlerini kınayan bir açıklama yayınlarsa, rehineler bırakılır mı?

—Böyle bir bildiri çok olumlu olur. O zaman görüşmeler başlayabilir...

—Peki, sizinle Devrim Konseyi üyeleri arasında bazı ayrılıklar olduğu söyleniyor. Bu konuda ne diyeceksiniz?

—Evet, olabilir...

—Hangi konularda?

—Örneğin İmam Homeyni, rehineler konusunda benden farklı düşünüyor.

TARIM-İŞ GENEL KURULU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

ANKARA (AA)

Türk-İş'e bağlı Türkiye Orman-Toprak Su ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası (Tarım-İş)'in Olağan Genel Kurulu dün Ankara'da çalışmalarına başlad..

Tarım-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre, 160 delegenin katılacağı Genel Kurul çalışmaları üç gün sürecek.

Tarım-İş Sendikası Genel Kurulunda, uzun bir süredir çıkması beklenen Tarım İş Yasası üzerinde durulması ve yıllardır Tarım İş Yasasından yoksun olarak çalışan tarım işçilerinin sorunlarının dile getirilmesi bekleniyor.

Bilindiği gibi, Tarım-İş Sendikasının bundan önceki Genel Başkanı Binali Yağışan bir yolsuzluk olayı dolayısıyla hapse girince, Zeynel Irmak Genel Başkanlığa seçilmişti.

Bir yıllık ihraç süresinin dolmasını bekliyorlar

TKP'li sendikacılar şubattan sonra DİSK'i genel kurula götürmeye hazırlanıyor

● Daysal kanadı, şubattan itibaren DİSK'i olağanüstü kongreye götürmek için gereken beşte bir çoğunluğu sağlayabilecek

TKP'lilerin bu kongrede, Yürütme Kurulunda çoğunluğu ele geçirmeyi amaçladıkları bildiriliyor

İŞÇİ SERVİSİ

DİSK'ten ihraç edilen üç sendikanın ihraç sürelerinin bitimi olan şubat ayından sonra TKP'li sendikacıların DİSK'i olağanüstü Genel kurula götürmeye hazırlandıkları bildiriliyor.

DİSK'te 6. Genel Kurul ile kaybettiği mevkiyi yeniden ele geçirmek için hazırlık yapan TKP'li ekibin, Baştürk'ü yerinde koruyarak DİSK Yürütme Kurulunda çoğunluğu sağlamaya çalışacağı ifade ediliyor.

Öte yandan, Daysal ekibinin, DİSK'in ihraç kararından bu yana geçen bir yıl içinde, asıl çabasını, DİSK'e bağlı diğer sendikalar içinde kendine bağlı güçler yaratma noktasında yoğunlaştırdığı ve şubattan sonra, Olağanüstü Genel Kurul için gereken imzaları rahatça toplayabilecek durumda olduğu belirtiliyor.

TKP'li sendikacılar Baştürk'ün etrafını temizleyerek kendilerine yakın bir kadro oluşturmak istiyorlar.

GERİ DÖNÜŞLE BİRLİKTE

Geçtiğimiz şubat ayında DİSK'ten geçici olarak ihraç edilen Maden-İş, Banksen ve Baysen-İş Sendikaları, bu bir yıl içinde DİSK'in şartına uygun olarak Olağanüstü Genel Kurullarını yapmış ve tek tip tüzüğü kabul etmiş olacaklarından, önümüzdeki şubat ayında, DİSK'e geri dönmelerine kesin gözüyle bakılıyor.

Sözkonusu üç sendikanın DİSK'e geri dönüşünden sonra, TKP'li kanat, DİSK'i istediği zaman Olağanüstü Genel Kurula götürmek imkanına sahip olacak. Bilindiği gibi, DİSK tüzüğüne göre, konfederasyonu olağanüstü genel kurula götürebilmek için, bağlı sendikaların en az beşte birinin başvurusu gerekiyor. Üç sendikanın geri dönüşünden sonra, TKP'li kanat, Maden-İş, Banksen, Baysen, Aster-İş, Petkim-İş ve Yeni Haber-İş gibi kendi denetimindeki sendikalarla olağanüstü genel kurul kararı aldırma olanağına sahip olacak. Öte yandan, Daysal kanadının olağanüstü genel kurul konusunda Tekstil ve Lastik-İş gibi sendikaların da desteğini alabileceği belirtiliyor. Bilindiği gibi, Tekstil Merkez Yürütmenin karışık yapısına karşılık, Genel Yönetim Kurulunda, TKP doğrultusunda kararlar çıkabiliyor.

TKP'li kanadın şubattan sonra hemen genel kurul isteyip istemeyeceğini sorduğumuz bazı DİSK yetkilileri, böyle bir ihtimalin kuvvetli olduğunu, ancak Daysal ekibinin, güç toplamak **amacıyla, normal genel kurul tarihi olan aralık ayını da bekleyebileceğini belirtiyorlar.**

6. KONGREDE KAYBEDİLENLER

TKP'li sendikacıların daha önce yaptığı çeşitli açıklamalardan ve bu çevrelerden sızan haberlerden anlaşıldığına göre, Daysal kanadı, DİSK'in bu genel **kuruluna, yönetimde tekrar etkin hale gelme hedefi ile gitmektedir. Daysal ve ar**kadaşlarının daha önce açıkladıkları, "DİSK üst yönetiminin güçler oranında temsil esasına göre oluşturulması" isteği de bu amaçla ileri sürülmektedir. DİSK çevrelerinden öğrenildiğine göre, Daysal ekibi, bu kongrede, "tabansızlar" dediği Yürütme Kurulu üyelerini hedef almayı ve Baştürk'ün Başkanlığını kabullenerek çevresini boşaltmayı hesaplamaktadır. TKP'li kanadın, yürütme kuruluna 3 ya da 4 kişiyi sokmayı amaçladığı belirtilirken, DİSK eski Genel Sekreteri Mehmet Karaca'nın tekrar DİSK Genel Sekreterliği için düşünüldüğü de gelen haberler arasında. Mehmet Karaca'nın DİSK için düşünülüp düşünülmediği, asıl Maden-İş Genel Kurulundan sonra kesinlik kazanacak.

Bu arada, DİSK Genel Kurulunda en fazla delegasyonu sahip olan Genel-İş'in Genel Kurul sonuçları da DİSK Genel Kurulu açısından merakla beklenmektedir.

Ödemiş Tekstil Fabrikası deneme üretimine başladı

● Yetkililer, üretime başlayan işçilerde zehirlenme belirtileri görülürse, soruşturma derinleştirilecek' diyorlar

İZMİR (THA)

Geçtiğimiz günlerde 92 işçinin yedikleri yemekten ve kimyasal bir gazdan zehirlendiği Ödemiş Tekstil Fabrikası dezenfekte edildi. Fabrikada dün bir grup işçi ile deneme üretimine başlandı.

Ödemiş Tekstil Fabrikasında meydana gelen toplu zehirlenme ile ilgili olarak oluşturulan bilirkişi heyeti, gerekli incelemeleri tamamladı. Bilirkişinin, hazırladığı raporu Bölge Çalışma Müdürlüğüne sunacağı bildiriliyor. Öte yandan, zehirlenme olayının içyüzünün anlaşılabilmesi için labaratuvar tahlillerinin sonucunun beklendiği bildiriliyor.

İlgililer, deneme üretimine başlayan ilk 20-30 kişilik işçi grubunda zehirlenme belirtileri görüldüğünde soruşturmanın daha da derinleştirileceğini söylüyorlar.

Binlerce turist işçi sınırdışı ediliyor!

Hollanda'daki Türkiyeli işçiler yeni Yabancılar Kanununa karşı uzun süreden beri aktif bir mücadele yürütmüşlerdi. Yabancı işçilerin çalışma koşullarını kısıtlayan yasa ile birlikte binlerce Türkiyeli işçi işini kaybeyor ve sınırdışı ediliyor.

Yeni Yabancılar Kanunu kasımdan itibaren yürürlüğe girdi

Hollanda'da 'Yabancı işçi avı" başladı

● Yabancı işçilerin oturdukları evler ve yurtlar polis tarafından basılıyor, turist işçiler sınırdışı ediliyor

● Siyah saçlı insanların sokakta yolları kesilerek kendilerine pasaport soruluyor

NİYAZİ TERZİ
ROTTERDAM'DAN BİLDİRİYOR

Hollanda'da yabancı işçilerin çalışma haklarını kısıtlayan yeni yasanın 1 Kasımdan itibaren yürürlüğe girmesi ile birlikte ülkede "Yabancı işçi avı" başladı. Hollanda'da uzun süredir turist pasaportu ile çalışan ve çoğunluğu Türkiyeli olan işçiler polis tarafından yakalanarak sınırdışı ediliyorlar.

Polis, turist işçilerin yoğun olarak kaldıkları bölgelere operasyonlar düzenliyor. Evlere ve yabancı işçilerin kaldıkları yurtlara ani baskınlar düzenleniyor. Hatta sokak ortasında siyah saçlı herkes çevrilerek pasaportu kontrol ediliyor. Yasanın uygulaması yabancılara karşı adeta bir kampanya şeklinde yürütülüyor. Şimdiye kadar 10 bin turist işçinin işlerinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Yeni yasa üç yıl önce Hollanda'ya gelenleri kapsam dışı bıraktığı halde, beş yılını doldurmuş işçilerin dahi çalışma kartları yeniden değiştiriliyor ve bazılarının çalışma izinleri uzatılmıyor. Konuyla ilgili olarak bir broşür yayınlayan Çalışma Bakanlığı, süresiz çalışma kartı olanların kartlarını değiştirmek üzere aldıkları yerlere geri vermelerini istedi. Yeni yasa işçilerin serbestçe dolaşımını engellemek için işyerlerinde yabancı işçi sayısını da sınırlıyor.

Öte yandan kaçak işçi çalıştıran işverenlere de işçi başına para ve hapis cezası veriliyor. Hollanda'ya gelen işçilerin büyük bir çoğunluğu küçük işyerlerinde çalışıyor. Küçük işyeri sahipleri ağır cezalara karşı derhal işçilerin işine son veriyorlar. Büyük işyeri sahiplerinin ise bazen bu cezayı göze aldıkları bildiriliyor. Bu arada birçok işçinin çalıştığı süre içindeki hakları da tam olarak ödenmiyor.

YASA TEPKİLER SONUCU ERTELENMİŞTİ

Hollanda'da uygulanmaya başlayan bu yeni Yabancılar Kanununa karşı 1976 yılından beri tepkiler vardı. Yabancı işçiler 1976 yılında 10 bini aşkın göstericinin katıldığı bir yürüyüş düzenleyerek yasayı protesto etmişlerdi. Hollandalı demokratlar da yasanın çıkmasını önlemek için kamuoyunda ve basında aktif bir mücadele yürütmüşlerdi.

Tepkiler üzerine kanunun uygulanması hükümet tarafından ileriki bir tarihe ertelenmişti.

Yasayı kabul eden siyasi partiler arasında Sosyal Demokrat Parti olan Emek Partisi (şimdiki Ana Muhalefet Partisi) ve Hıristiyan Demokrat Partisi (İktidardaki çoğunluk partisi) bulunuyor. Hollanda'nın en büyük siyasi partisi olan Emek Partisi yasa hazırlandığı sırada hükümette bulunuyordu. Şu anda iktidar ortağı Özgürlük ve Demokrasi İçin Halk Partisi ise aleyhte oy kullanmıştı.

Yasanın uygulama tarzının Hollanda'daki basın ve kamuoyunda da tepkiler yaratması bekleniyor.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ICFTU İcra Kurulu üyeliğine seçildi

ANKARA (ÖZEL)

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun (ICFTU) Madrit'te bir haftadan beri devam eden Genel Kurul çalışmaları önceki gün sona erdi.

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ICFTU İcra Kuruluna asil üye olarak seçildi.

ICFTU İcra Kurulunun birinci yedek üyeliğini de Türk-İş Genel Başkanvekili ve TEKSIF Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz kazandı. ICFTU Ana Tüzüğüne göre, birinci yedek üyeler de asıl İcra Kurulu üyeleri gibi toplantılara katılma, görüş belirtme ve oy verme hakkına sahipler. Genel Başkan Denizcier, ICFTU İcra Kurulu asil üyeliğine seçildikten sonra dün Madrit'te yapılan ilk İcra Kurulu toplantısına Şevket Yılmaz'la birlikte katılarak, İcra Kurulunda bir konuşma yaptı. Konuşmasında ICFTU İcra Kuruluna ilk defa bir Türkün seçildiğini anlatan Denizcier, Türk-İş'in hür sendikacılık hareketine yaptığı katkılardan sözetti..

İzmir Sümerbank'ta tensikat yapılmayacağı açıklandı

İZMİR (ÖZEL)

İzmir Sümerbank yetkilileri önümüzdeki dönemde hiç bir nedenle tensikat yapılmayacağını açıkladılar. Elektrik kesintileri nedeniyle yapılmak istenen vardiya değişiklikleri, işçiler tarafından endişeyle karşılanmış ve bir tensikat hazırlığı olduğu öne sürülmüştü.

Sümerbank yetkililerinin verdiği bilgiye göre, saat 15.00-23.00 arası uygulanan kesinti nedeniyle bu vardiyada çalışan işçilerin büyük bir bölümü çalışamıyor. Diğer vardiyalarda ise işçi eksikliği nedeniyle makinelerden tam randıman alınamıyor. Bu duruma dikkat çeken yetkililer kesinti bitinceye kadar isteyen işçilerin diğer vardiyalara verileceğini bildirdiler.

Öte yandan birçok devlet işletmesinde olduğu gibi Sümerbank'ta da tensikat söylentileri yayılıyor. Vardiya değişimi üzerine Kurtuluş grubu tarafından yayınlanan bir bildiride, işverenin 15.00-23.00 vardiyasını dağıtıp yeniden kurulduğunda faşistleri doldurmak istediği öne sürülüyor.

Bu türden söylentiler, işçiler arasında endişeyle karşılanıyor.

İstanbul'da dün 4 kişi öldürüldü

- İstanbul Maltepe'de Töb-Der üyesi bir öğretmen öldürüldü
- Zeytinburnu'nda öldürülen inşaat işçisinin MHP İlçe yöneticisi olduğu ileri sürüldü
- Siverek'te Bucaklardan bir kişi daha öldürüldü
- Diyarbakır'da bir derneğe açılan ateş sonucu bir lise öğrencisi öldü

HABER MERKEZİ

Tırmanışını sürdüren anarşi dün de İstanbul'da dört olmak üzere toplam onbir kişinin ölümüne neden oldu.

İstanbul'da ilk olay Zeytinburnu'nda meydana geldi. Yeşiltepe semtindeki bir bakkal dükkanında alış veriş yapan Osman Dikici adlı inşaat işçisi kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Olaydan sonra güvenlik kuvvetlerine açıklama yapan Osman Dikici'nin ağabeyi, olayın siyasal bir yönünün bulunmadığını ve bir süre önce yine Zeytinburnu'nda öldürülen MHP'li Meriç Dikici ile aralarında bir yakınlığın olmadığını öne sürdü.

Bu arada MHP İstanbul İl örgütü öldürülen Osman Dikici'nin MHP'ye kayıtlı olduğunu öne sürdü.

Bu olaydan sonra saat 20.00 sıralarında da Zeytinburnu Sümer Mahallesi 26. Sokaktaki Samsun Kahvehanesine kimliği saptanamayan kişilerce dışardan yaylım ateşi açıldı.

Açılan ateş sonucu Yılmaz Demir (Sular İdaresinde memur), Enser Gündüz (Yeşilköy Havaalanında memur) olay yerinde öldüler. Ali Kemal Ateş (yorgancı) ağır, ölen Yılmaz Demir'in kardeşi Hükümdar Demir de hafif şekilde yaralandı.

Öte yandan Maltepe'de saat 18.45 sıralarında kimliği belirsiz bir kişinin Esenyurt Bağdat Caddesi üzerindeki bakkal dükkanına ateş açması üzerine, dükkanda alışveriş yapmakta olan Töb-Der üyesi 29 yaşındaki ilkokul öğretmeni Ali Yılmaz öldü. Ateş açan kimliği belirsiz kişi olaydan sonra kaçtı.

Fatih semtinde de saat 19.05 sıralarında Akdeniz Caddesi Battal Gazi Sokakta oturan annesini ziyarete gelen trikotaj işçisi Mustafa Çaldıran'a kimliği saptanamayan kişi veya kişilerce ateş açıldı. Açılan ateş sonucu ağır yaralanan Mustafa Çaldıran hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Garanti Bankası Güzelbahçe şubesi odacısı Migros satış mağazasından aldığı 690 bin 600 lirayı bankaya götürürken saat 16.30 sıralarında Osmanbey'de iki kişinin saldırısına uğradı. Saldırganlar içinde para olan çantayı alarak kaçtılar.

Balıkesir'de

Balıkesir'in Erdek İlçesindeki Öğretmenler Sitesi bekçisi 42 yaşındaki Mustafa Gedik kimliği belirlenemeyen kişilerce başı ve sol kolu kesilerek öldürülmüş halde bulundu.

Siverek'te

Urfa'nın Siverek ilçesinde iki büyük aşiret olan Bucaklarla, Kırvarlar arasında çatışma çıktı. Çıkan çatışmada bir kişi otomatik silahla öldürüldü.

İl Jandarma Alay Komutanlığından yapılan açıklamada, Siverek ilçesinin Hop köyünde aralarında kan davası olan Bucak ve Kırvar Aşiretinden 15 silahlı kişi çatışmaya girdi. Çatışmada Bucaklardan Sinan Göktaş otomatik silahla vurularak öldürüldü. Çatışma jandarma birliklerince büyümeden bastırıldı. Olayla ilgili iki kişi gözaltına alındı.

Urfa'da

Urfa'nın Bozova ilçesinde bir grup öğrencinin saldırısına uğrayan sağ görüşlü Lise Müdürü M.Emin Demirkol ağır şekilde yaralandı.

Lise Müdürüne dün öğle namazını kıldıktan sonra cami çıkışında taş sopa ve zincirlerle saldırıldığı öğrenildi.

Bu arada eski Devlet Bakanı Sabri Kılıç'ın kardeşi Reşat Kılıç'a ait benzin istasyonuna dün sabah saat 5.00 sıralarında patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu ölen ya da yaralananın olmadığı ancak, patlamanın maddi hasara yol açtığı bildirildi.

M.Emin Demirkol'a saldıranların yine Emin Demirkol'un Müdürlüğünü yaptığı Tahir Baltacı Lisesi öğrencilerinden Aziz Çolak, Nedim Çolak, Hadi Demir, Ömer Demir ve Tahir Baltacı olduğu açıklandı. Saldırganların saldırı sonunda kaçtığı ve aranmalarına devam edildiği de öğrenildi.

Kilis'te önceki gece vurulan genç öldü

Öte yandan Kilis'te önceki gece Cumhuriyet Caddesinde bulunan Buluş Lokantasının kurşunlanması sırasında vurulan Ahmet Yılmaz adlı genç de tedavi edildiği Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde dün öldü.

Böylece aynı olayda vurularak ölenlerin sayısı 3'e yükseldi. Dördüncü yaralı CHP İlçe Başkanı avukat Taşkın Ünler'in tedavisi sürdürülüyor.

Ankara'da

Aktepe Pazar durağında önceki gece saat 19'da belediye otobüsünden inen Recep Örnek adlı Hukuk Fakültesi 1. sınıf öğrencisine ateş açıldı. Sol eğilimli olduğu bildirilen Örnek kafasına isabet eden kurşunlar nedeniyle öldü.

Hukuk Fakültesi 1. Sınıfta bu olayı protesto için bir öğrenci ders sırasında ayağa kalkıp konuşma yaptı. Komandolar konuşan öğrenciye sataştılar. Provakasyon ortamı doğması üzerine Yönetim Kurulu toplanarak fakülteyi 28 Kasıma kadar kapattı. 50 öğrenci gözaltına alındı.

Diyarbakır'da

Diyarbakır'ın Fatihpaşa semtinde devriye gezen polis ekibine bir kişi tarafından ateş açıldı. Önceki gece saat 01.00 sularında meydana gelen olayda saldırganın kimliğinin saptandığı ve aramalara başlandığı bildirildi.

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde "Bağur Yardımlaşma Derneği" önceki gece saat 23.30 sıralarında kimliği belirlenemeyen kişilerce yaylım ateşine tutuldu. Açılan ateş sonucu dernekte bulunan lise öğrencisi Mustafa Kaymaz öldü, iki kişi yaralandı.

Gaziantep'te

Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre G.Antep'in Alleben deresi mevkiinde 35 yaşındaki Zeki Sönmez adlı bir işçinin cesedi bulundu.

Yapılan otopsi sonucu Zeki Sönmez'in tabancayla üç gün önce öldürüldüğü belirlendi. Olayın siyası yönünün bulunup bulunmadığı ise araştırılıyor.

Adana'da

Durdu Çığcık adlı Eğitim Enstitüsü öğrencisinin Sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındıktan 14 saat sonra kalp krizinden öldüğü ileri sürüldü.

İddiaya göre, Adana Eğitim Enstitüsü Fizik-Kimya bölümü son sınıf öğrencisi olan Durdu Çığcık, geçtiğimiz cumartesi gecesi saat 01.00'de Mithatpaşa Mahallesinde sıkıyönetim güvenlik kuvvetleri tarafından yakalanarak gözaltına alındı. 20 yaşındaki Durdu Çığcık, cumartesi günü saat 15.00 sıralarında Askeri Savcılığa götürülmek üzere araca bindirildikten hemen sonra enfarktüs geçirdi ve hastaneye kaldırılırken öldü.

Malatya'da

Önceki gece, Yaraş Mahallesinde açılan ateş sonucu sol görüşlü Hüseyin Aslanhan öldürüldü. Kimlikleri belirlenemeyen saldırganlar olaydan sonra kaçtı.

Konya'da

Saldırıdan sonra hastaneye kaldırılan Belediye Halkla İlişkiler Müdürü saldırganlardan 4'ünü tanıdığını söyledi.

Konya Belediyesi Halkla İlişkiler Müdürü Avni Uygur önceki gün akşam saat 18.00 sıralarında evine giderken, sağ eğilimli oldukları belirlenen 30 kişilik bir grubun saldırısına uğradı. Avni Uygur'un evi çevresinde pusu kuran saldırganlar, Uygur'u 9 bıçak ve 4 muşta darbesiyle yaraladılar. Durumu ağır olan Uygur Ankara'ya getirildi

Boğaziçi Üniversitesinde temsilcilik seçimleri yarın yapılıyor

GENÇLİK SERVİSİ

Boğaziçi Üniversitesinde öğrenci temsilciliği seçimleri yarın yapılıyor. Bugüne kadar yürütülen propaganda çalışmaları sonucu adayları tanıyan öğrenciler, yarın sandık başına gidecek ve oy kullanacaklar.

Seçimlere çeşitli gruplardan 15 kadar aday katılıyor, ancak bunlardan sadece birkaç adayın kazanma ihtimali yüksek. İdari Bilimler ve Mühendislik Bölümlerinde CHP ile DGB adaylarının çekişmesi bekleniyor.

Öteden beri okulda huzurun bozulmaması için gösterdiği çabayla tanınan DGB adaylarının kazanma şansı ise geçmiş yıllara göre oldukça yükselmiş durumda.

Boğaziçi'nde yıllardır temsilcilik kurumunu elinde bulunduran CHP'liler de ikiye bölünmüş durumda. CHP'lilerin iki kanadı seçimlere ayrı adaylarla katılıyor.

BOĞAZİÇİ ÖĞRENCİLERİ

"Daha etkin bir temsilcilik kurumu için sınıf temsilcilikleri kurulmalıdır"

Boğaziçi Üniversitesinde yapılacak öğrenci Temsilciliği seçimlerinden önce öğrencilerin görüşlerini aldık. Öğrenciler, Temsilcilik Kurulunun demokratik bir işleyişe sahip olmasını isteyerek sınıf temsilciliklerinin de artık hayata geçirilmesi gerektiğini belirttiler.

Aşağıda, B.Ü.öğrencilerinin seçimler ve okulun sorunları hakkındaki görüşlerini yayınlıyoruz.

Oğuz Önder

Önlisans Turizm 1. sınıf öğrencisi.

"Kurulacak öğrenci temsilciliği, bir grup veya siyaset çıkarı gözetmeden, salt okul sorunlarına eğilen, örgütü ve haberleşmesi kuvvetli olan bir kurum olmalıdır. Çünkü temsilciler bir karar alırken arkalarında tüm kitlenin olduğunu düşünerek korkmadan karar alacaklar."

Özden Altındal

Temel Bilimler 2. sınıf öğrencisi, DGB üyesi.

"Ben oyumu, DGB adaylarına vereceğim. Çünkü bu adayların okulumuzda yaratılmak istenen kargaşalığa karşı huzur, dostluk, birlik ve demokrasinin yerleşmesi için çaba göstereceklerine inanıyorum."

Saner Başaran

İdari Bilimler son sınıf öğrencisi.

"Temsilcilik kurumu, birkaç yıl öncesine kadar ihtiyaca cevap veriyordu. Ancak son yıllarda öğrenci kapasitesinin artması, okulun olanaklarının bu potansiyele cevap vermemesine yol açtı. Bu sorunlar bir tek öğrenci temsilcisinin çözebileceği sorunlar değil. Bunun çözülebilmesi için sınıflar düzeyinde bir örgütlenme gerekli."

Yeni yönetmelik, öğrenci kulüplerinin çalışmasına yeterli ödenek ayırmıyor. Temsilciler bu konuyla da ilgilenmeli.

Selahattin Gökgöz

Temel Bilimler 1. sınıf öğrencisi.

"Okulumuzdaki eğitim batı sisteminde. Eleme sistemiyle süren eğitime uyabilen kalıyor. Uyamayan atılıyor. Bu sistemin Türkiye koşullarına uygun hale getirilmesi gerekiyor. Şu anda öğrenciler Türkiye sorunlarından uzak yetişiyor. Kuru bilgiler değil, somut ve üretime hizmet eden bir eğitim sistemi yerleştirilmelidir. Bu da öğrencilerin ve öğretim üyelerinin daha sıkı bir diyaloğa girmesiyle, öğrenci temsilcilerinin konuya eğilmesiyle bir oranda çözülebilir.

İzmir'deki patlamada 15 işyeri yıkıldı

İZMİR

Dün sabaha karşı saat 02.30 sıralarında Konak Devlet Hastanesinin arkasındaki bir binada meydana gelen şiddetli bir patlama sonunda 15'den fazla işyeri yıkıldı.

Patlama sonucu meydana gelen yangın İzmir İtfaiye ekiplerince sabaha karşı söndürülebildi. Patlama sırasında binanın içinde bulunduğu söylenen hafif yaralı durumdaki Halil Sarıkaya gözaltına alındı.

İzmir Emniyet Müdürlüğü yetkilileri patlamaya yol açan maddenin cinsinin ve biçiminin saptanmaya çalışıldığını, soruşturmanın patlamaya çok yakın olan İGD ve Dev-Gör dernekleriyle bir ilgisi olup olmadığı yönünde derinleştirildiğini söylediler.

Gaziantep'te iki polis ve bir işçinin katillerinin Halkın Kurtuluşçuları olduğu saptandı

GAZİANTEP

Geçtiğimiz hafta içinde G.Antep'te iki polis ve bir işçinin öldürülmesi olayı ile ilgili olarak Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden bir açıklamada bulunuldu.

Açıklamada saldırganlardan ve Halkın Kurtuluşu grubuna mensup Eyüp Akkurt'un 1 tabanca ve 65 mermi ile yakalandığı belirtildi.

Aynı olayla ilişkisi olan Halil Güneş, Hasan Küçükestal, Nebi Ören, Halil Demir, Hasan Kurt, Hasan Hüseyin Kaytan, ve İmam Gürbüz'ün de yakalanarak gözaltına alındığı da açıklamada yer aldı.

Ankara'da 11 kişi tutuklandı

ANKARA

Ankara'da düzenlenen operasyonlar sonucu Şeref Demirtaş, Cevat Kılıç, Mustafa Erdem, Mustafa Sürücü, Aslan Metin, Hamza Gürler, Kadir Tanır, Turgut Karalat, Çetin Soyasak, N. Arkut ve İ.H.Aran adlı Halkın Kurtuluşu grubuna mensup 11 kişi tutuklanarak Mamak Askeri Cezaevine kondu.

Verilen bilgiye göre aramalar sırasında 6 tabanca 8 adet mermi ve 4 şarjör bulundu.

Seyranbağları semtinde de dün akşam bir gecekondu kimlikleri saptanamayan kişilerce yakıldı. Yangın itfaiye ekiplerinin müdahalesiyle söndürüldü. Olayda can kaybı olmadı.

Esentepe Mahallesinde de havaya ateş açarak panik yaratan Çetin Görken adlı kişi silahı ile ele geçirildi. Olay dün saat 18.30 sıralarında meydana geldi.

açıkça

DOĞAN YURDAKUL

Dışı sizi yakar, içi bizi

Bir polisle sohbet ediyoruz. Normal olarak söz dönüp dolaşıp anarşiye geliyor. Bir onun anlattıklarını dinliyorum, bir de bu günlerde Günaydın gazetesinde yayınlanmakta olan "Türk polisinin içyüzü" röportajında yazanları düşünüyorum.

"Bizim mahalleye solcular hakim" diyerek başlıyor söze ve bir olay anlatarak devam ediyor:

– Bir gece sabaha karşı saat üçte eve dönüyordum. Ekip arabası beni evin önünde bırakıp gitti. Karanlıkta apartmanın kapısına doğru yürüyordum. Bir de baktım bir grup bizim apartmanın duvarına yazı yazıyor. Birinin elinde kova.Öteki fırçayı batırıp çıkarıp yazıyor. 4-5 tanesi de gözcülük yapıyor. Besbelli ki üzerlerinde silah var.

Önce biraz düşündüm. Yedi sekiz kişiler. Silaha davransam, ben bir tane sıkana kadar onlar beni hemen temizler. Yanlarına gidip "yapmayın kardeşim, bu işi bırakın" desem, kovayı da bana tutturup işlerine devam ederler.

Yanlarına gittim, "delikanlılar, işiniz daha ne kadar sürer?" diye sordum. "Birazdan biter ağabey" dediler. O zaman, "bana az müsaade edin de şurdan geçip evime gideyim" dedim. "Buyur geç" dediler de kazasız belasız eve girebildim.

Olayı anlatan bir güvenlik görevlisi olmayıp sıradan bir vatandaş olsa belki o kadar hayret edilmez. Ama anlattıkça bakıyorum şikayetleri polisten çok sıradan vatandaşların şikayetlerinin aynısı:

– Her gün kapıyı çalıp para istiyorlar. Hanıma tembih ettim, gelene beş-on lira ver dedim. Bir gün gelmişler, hanım yirmi lira vermiş. Makbuz bırakmışlar. Giderken de, "yenge sizi mahallede rahatsız eden var mı? Söyle işini bitirelim" demişler.

Ne yapalım? Beş-on lira için canımızdan mı olalım? Vermedin mi, ertesi sabah bir bakarsın kapıya bir bomba, gümm! Havaya uçmuşuz! Kime,neye güveneceğiz?

İşe bak. Güvenlik görevlisi güvenecek yer arıyor! "Peki öyleyse vatandaş neye güvensin?" diye soruyorum. "Vatandaşın duyduğu güvensizliğe hak vermemek elden gelmiyor" diyor ve şikayetlere devam ediyor:

– Bizi tanık diye çıkartıyorlar mahkemeye. Arkamızda daha önce yakalamış olduğumuz katiller oturuyor. Hakim soruyor, "arkandakileri tanır mısın?", "Olay nedeniyle tanırım, başka bir ilgim yok" diyorsun. Başlıyor sorup yazdırmaya: Ananın adı, babanın adı, nerde oturursun, şu bu". Katiller de ellerinde kağıt kalem bir güzel eşgalini çıkarıyorlar. Dışarıya örgüte bir haber. Haydi yallah öteki dünyaya.

– Öldüğümüz birşey değil, arkamızdan bir soran bile olmuyor. Ne izin var, ne dur, ne durak. Bu vaziyette ölümle burun buruna çalış. Öldükten sonra arkandan bir-iki nutuk atsınlar tamam. Çoluk çocuğun ne olmuş kimsenin umurunda değil. Yani ne dirine sahip çıkan var, ne ölüne. Biz kime güvenip de görev yapalım?

Onu dinledikçe, hükümetlerin kafayı Pol-Der'e takmış olmalarını düşünüyorum. Yeni hükümetin "poliste dernekçiliği kaldırıyorum" gerekçesiyle 20 bin polisi işsiz bırakma teşebbüsünü. Konuştuğum polis, Pol-Der için şunu söylüyor:

– Ben de ilk kurucularındandım. Haklarımızı savunuyordu, hepimiz arkasındaydık. Ama şimdi içinde bir sürü fraksiyon cirit atıyor. Polisin biri birine "faşist" desin, öteki de ona "komünist". Olmaz böyle şey. Öyle olunca bir iktidar geliyor birini sürüyor, kıyıyor. Öbür iktidar geliyor ötekileri sürüyor. Biz de birbirimizi yemekle kalıyoruz.

Özet olarak anlattıkları bunlar. Sonuç olarak "polisin hali kötüdür" diyor. "Ne eğitim var ne birşey. Ne yol gösteren var, ne de ne yapacağımızı, bu işlerin nasıl sonuçlanacağını anlatan. Babadan kalma usulle çalışıp gidiyoruz. Yakalananı yatır falakaya. İfadesini al gönder savcılığa tamam."

Tekrar Günaydındaki röportajı düşünüyorum. Bu anlatılanlardan sonra, orada yazanların "Türk polisinin iç yüzü" değil, "dış yüzü", "dışarıya gösterilmek istenen yüzü" olduğu kanısına varıyorum. Her halde o sohbeti yaptığım polis de okuyorsa öyle diyordur: "Dışı sizi yakar, içi bizi."

Hergün muhabiri gazete okuyan bir genci denize attı

İSTANBUL (ÖZEL)

Kadıköy'den dün saat 11.30'da hareket eden Sedefadası isimli Şehir Hatları vapurunda gazete okumakta olan Nevzat Metin isimli sol görüşlü bir genç, Taner Aylar ve Yüksel Güneş isimli iki komando tarafından dövülerek denize atıldı. Taner Aylar'ın üzerinden Hergün gazetesi muhabir kartı çıktı.

Sedefadası vapuru Kadıköy'den hareket ettikten sonra Taner Aylar ve Yüksel Güneş isimli saldırganlar gazete okumakta olan Nevzat Metin adlı genci döverek denize attılar. Metin balıkçılar tarafından kurtarılarak Karaköy iskelesine getirildi. Sedefadası vapuru ise yaklaşık bir buçuk saat Karaköy iskelesi açıklarında bekletildikten sonra iskeleye yanaştırıldı ve yolcular teker teker arandı. Polis, arama sırasında vapurun tuvaletinde gazete kağıdına sarılı saatli bir bomba buldu. Bomba denize atılarak etkisiz hale getirildi. Karaköy iskelesine getirilen Nevzat Metin kendisine saldıran iki komandoyu tespit etti ve komandolar yakalandılar. Yakalanan iki saldırgan komandonun Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencisi oldukları öğrenildi.

Gazete okuyan genci denize atan saldırganlardan biri yakalandıktan sonra.

Barış, dostluk, insancıllık

Cenap Nuhrat

Türkiye Yazarlar Sendikası geçtiğimiz hafta Çekoslovakya Yazarlar Birliği ile karşılıklı Kültür Anlaşması imzaladı. Anlaşma sonunda hazırlanan sonuç bildirisinde, "Bugün burada imzaladığımız anlaşma ve iki yazar örgütü arasındaki işbirliği çerçevesinde, insancıl içerikli ve barışın gerçek çıkarlarına hizmet etmeye yönelik..." ifadeleri kullanılıyor ve yine Çek Yazarlar Birliği Başkanı Jan Kozak, anlaşma nedeniyle yaptığı konuşmada, "Edebiyatın uluslar arasında kurulacak barış ve dostluk mücadelesinde büyük bir rolü vardır" diyor.

İnsancıllıktan, barıştan ve dostluktan söz ediyor Jan Kozak.

Oysa 1968 yılındaki Rus işgalinden bu yana Çekoslovakya'da olanların, barışla, insancıllıkla, dostlukla uzaktan, yakından hiç bir ilişiği yok.

Ama işçisinden, Hitler işgalcilerine karşı savaşan generaline kadar Çekoslovakya halkına yapılan baskıdan Jan Kozak mı sorumlu? Nasıl ki Türkiye'deki siyasal iktidarlar Türkiye Yazarlar Sendikasını bağlamazsa, aynı biçimde Çek Yazarlar Sendikasını da Çekoslovakya'daki işbirlikçi iktidardan ayırmamız gerekmez mi? Birinci soru budur. Bu soruyu yanıtlamak için Fransız ve İtalyan Komünist Partilerininkiler dahil (Rusya ve Doğu Avrupa ülkeleri hariç), bütün dünya basınında yer alan bazı gerçekleri bir kez daha yinelemek gerekiyor:

Sürgünde yaşayan Çekoslovakyalıların yayınladığı "Listy Blatter" dergisinin yönetmeni Horacek, 1968'de taş ocağında makinist olarak çalışıyordu. İşgalden sonraki durumu şöyle anlatıyor: "1968'de ülkede tam anlamıyla faşist bir baskı yönetimi kuruldu. Kadınlar Birliği, Gençlik Derneği, YAZARLAR DERNEĞİ gibi kitle örgütlerindeki ilerici, demokrat ve yurtseverler tasfiye edildi.. Binlerce aydın işinden atıldı. Bilim adamları sanatçılar, yazarlar yaşama hakkı tanımamacasına baskı altına alındılar.. Ülkemizin tanınmış aydınları, sanatçıları yaşayabilmek için fabrikalarda, inşaatlarda çalışmaya başladılar."

Sözkonusu olan "Meslek Yasağı" idi. Halk ozanı Vlasta Treshnak 1974 yılında beste yapma, şarkı söyleme, konser verme hakkı elinden alınınca, uzun süre iş aradı ve sonunda bir yere gece bekçisi olarak girdi.

Çekoslovakya'nın en tanınmış gazetecilerinden Kynol, "Yasa 77" hareketine katıldığından bu yana ancak dondurmacı olarak iş bulabildi. Kısa bir süre önce bu iş de elinden alındı.

Romancı ve senaryo yazarı Karol Sidon 1968'de Çek Yazarlar Birliği organı "Listy" nin Yazı İşleri Müdürlüğünü yaptı. Bugün kayıtlarda adına rastlanmıyor. "Yasa 77"ye imza atmasından sonra hiç bir iş bulamadı. Kuru ekmekle geçiriyor günlerini

Jan Kozak, binlercesinden üç örnek verdiğimiz bu insanları tanır mı acaba?

Sürgüne gönderilen ve yıllarca hapis cezasına çarptırılan aydınlardan, sanatçılardan teker teker örnekler vermeye gerek yok. Bunları ad ad bütün dünya biliyor. Biraz okuyan, halkların kaderiyle biraz ilgilenen herkes... Yine de geçen ay 22 Ekimde başlayıp 24 Ekimde sonuçlanan Prag Davasından söz etmeden geçmeyelim. İnsan hakları savunucusu altı muhalif, iki ile beş yıl arası hapse mahkum edildiler. Aralarından biri ünlü bir oyun yazarı idi. Fransız Komünist Partisi organı L'Humanite gazetesi 24 Ekim tarihli sayısında olayı "Büyük Haksızlık" olarak niteledi. Sosyalist Parti yanlısı Le Matin ise "Adalet Komedisi" başlığı altında mahkemede yapılan usulsüzlükleri sergiledi.

Bu kadar değil... Jan Kozak'ın ülkesinde,

1 Ocak 1970'ten 31 Aralık 1973'e kadar yaklaşık 280 bin işçi siyasi nedenlerle işinden atıldı.

1969-77 arasında içlerinde uluslararası ödül alanlar dahil 949 kitap, 69 film yasaklandı.

1970'ten sonra yaklaşık 750 kitabın yayınlanması engellendi.

Çekoslovakya'da çıkmakta olan 38 kültür dergisinden 32'si yasaklandı.

13 SANAT ve KÜLTÜR BİRLİĞİ feshedildi ya da çalışmaları önlendi.

Ağustos, 1978'de Çekoslovakya Yazarlar Birliğinin üyelerinin yüzde 66'sını oluşturan 352 yazar (1969 üye listesine göre) eserlerini yayınlayamıyordu.

Bütün bunlar 1968'deki Rus işgalinden sonra Çekoslovakya'nın sanatçılarının, yazarlarının durumunu gösteriyor. Jan Kozak işgal altındaki bir ülkenin yazarı olarak, yazar ve sanatçı yurttaşları onca zulüm altındayken, barıştan, insancıllıktan, dostluktan söz ediyor...

Sanıyorum birinci sorunun yanıtı açıktır. Jan Kozak, Çekoslovakya'da aydınlara, işçilere, sanatçılara yapılan baskıya ortaktır. Çünkü susuyor, hatta savunuyor!

Buraya kadar Kozak'ın bileceği iş. Ama bir ikinci soru daha var: Yüzyıllık bağımsızlık, demokrasi geleneğiyle beslenen devrimci sanatçılarımızın örgütü olan Türkiye Yazarlar Sendikasının Çekoslovakya'daki asıl mücadele arkadaşları kimlerdir? Bugünkü işgali, ve baskıları kabullenenler mi, yoksa bağımsızlık ve demokrasi için mücadele edenler mi?

Türkiye Yazarlar Sendikasının üyelerinin birçoğu 1968'de Çekoslovakya'nın işgaline karşı çıkmışlardır. Bugün sendika içinde yer alan birçok yazarın üye olduğu Türkiye Edebiyatçılar Birliğinin Rusya'nın işgaline karşı tepkisi şöyle olmuştu:

"Sovyetler Birliği'nin büyük devlet olmanın verdiği haksız ve ölçüsüz davranışının yarattığı olumsuz tutumun kesinlikle karşısındayız." (23 Ağustos 1968 tarihli bildiriden)

Türkiye Yazarlar Sendikasının, ülkelerin siyasetlerine bakmadan yazar örgütleriyle ilişki kurması gerektiği gibi bir düşünce de doğru değildir. Günümüzde devletler bile ırkçı ve gayrimeşru olarak kabul ettikleri kimi devletleri tanımıyorlar. Kaldı ki, bir yazar örgütü doğrudan insanların en temel hak ve özgürlüklerini savunmakla yükümlüdür. Kalemini satmadığı sürece yazar olmanın doğasının gereği bu değil midir?

O zaman Türkiye Yazarlar Sendikası Çek Yazarlar Birliği gibi örgütlere karşı "tarafsız" olamaz. Hele işbirliği hiç yapamaz.

Zeki Sarıhan'la Mehmet Akif üstüne söyleşi

Türkiye Gerçeği dergisinin Ekim 1979 tarihli 8'inci sayısında yayınlanan "Mehmet Akif ve İstiklal Marşı" yazısı kamuoyunda geniş bir yankı uyandırdı. "Mehmet Akif ve İstiklal Marşı" başlıklı incelemenin yazarı Zeki Sarıhan'la bu konuda bir söyleşi yaptık. Aşağıda Zeki Sarıhan'ın sorularımıza verdiği yanıtları yayınlıyoruz.

Mehmet Yeşil

—Mehmet Akif yazısı nasıl ortaya çıktı?

—ODTÜ'de bir grup öğrencinin İstiklal Marşı söylenirken ayağa kalkmaması, kamuoyunda geniş bir tepkiye ve tartışmalara sebep olmuştu. Olayın yankıları basında devam ederken, Türkiye Gerçeği'nden bir arkadaş, benden, Mehmet Akif ve İstiklal Marşı konusunda bir yazı hazırlamamı rica etti. Kolları sıvadım. Kütüphanemde Safahat'tan başka Mehmet Akif'le ilgili bir kaynak yoktu. Milli Kütüphane de kapalıydı. Eşe dosta sordum, hayretle gördüm ki, bu konuda kaynak kıtlığı var. Kitapçıları gezdim. Birisi, Mehmet Akif'in düz yazılarının kitap halinde basıldığını, Hacıbayram'da bulacağımı söyledi. Hacıbayram çevresini adım adım taradım. Burada da Safahat'tan başka bir şey yoktu. Tarih Kurumunun kütüphanesinde birkaç kitap buldum. Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesinde Sebülürreşat ciltlerini taradım. Kız Lisesi Kütüphanesinde bazı kitaplara rastladım. İstiklal Marşının kabul edildiği günlerdeki Büyük Millet Meclisi zabıt ceridelerini inceledim. Geceli gündüzlü, 15 günlük yoğun bir çalışmayla Mehmet Akif yazısı ortaya çıktı. Derginin Yazı Kurulunda bu yazıyı okuyarak yarı yarıya kısaltmak zorunda kaldık. Bu durumuyla bile oldukça geniş bir yer tuttu.

—Yazınızla ilgili eleştiriler, görüşler nelerdir?

—Okuyucudan, bu yazıyı eleştirerek kitap haline getirilmesinde bize ışık tutmalarını istedik. Bunları sistemli bir biçimde henüz toplayabilmiş değilim. Yalnız, dergi okuyucularından karşılaştığım herkes, yazıyı çok olumlu bulduğunu, iyi bir araştırma olduğunu, Mehmet Akif hakkındaki görüşlerinin netleştiğini söyledi. Edebiyatçı bir öğretmen arkadaş şunları söyledi: "Dergiyi elime aldığım zaman kuşkuluydum. Kimbilir diyordum, hangi gerekçelerle Mehmet Akif'e sahip çıkılıyor. İtiraf edeyim ki, yazıyı okuyunca büyük bir rahatlık duydum. Akif hakkında doyurucu şeyler yazılmış." Gençler, "Tam da bizim ihtiyacımıza cevap veriyor. Dergiyi okullarda hocalarımıza götürüyoruz" dediler. Değerli bir araştırmacı olan Sina Akşin'in Siyasal Bilgiler Fakültesinde yazıyı herkese tavsiye ettiğini öğrendim. Bu yazıdan ötürü Türkiye Gerçeği, diğer sayılarından daha fazla satmış. Aldığım eleştirilerden biri, Akif'in Birinci Dünya Savaşında Almanya'ya gitmesi ve Almanlardan medet ummasıdır. Bunun Akif'in hayatında ikinci büyük hatası olduğunu söylediler ve üzerinde daha fazla durmamı istediler. Derginin ODTÜ'de satışına zorbalıkla engel olunduğunu da basından okuduk. Eleştirilerden (!) biri de bu...

—Akif'e niçin sahip çıkılmalı sizce?

—Akif, toplumumuzun yetiştirdiği en ilginç insanlardan biridir. O renkli bir insandır. Her şeyden önce bağımsızlıkçıdır. Ölünceye kadar, kalemiyle, diliyle, vücuduyla emperyalizme karşı mücadele etmiştir. Ezilen bir toplumun direnişini haykırmıştır. Hıncını söylemiştir. Akif devrimcidir. Bunun yanında Akif samimi bir dindardır. Onurlu yaşamış ve ölmüştür. Türkiye bugün de ezilen bir Üçüncü Dünya ülkesidir. Akif'e sahip çıkmayacağız da kime sahip çıkacağız?

—Mehmet Akif yazınızdan ötürü size kızanlar da var. Bunlardan bazıları sizin 1968-1969 yıllarında Ülkü, Ocakları Başkanlığı yaptığınızı iddia ediyorlar...

—Bu tip insanların iftiralarına ölçü olmaz. Beni tanıyanlar herhalde bu iğrenç yalanlara gülüyorlardır. Kendimi fikir hayatının içinde bulduğum yaklaşık 20 yıldır, gericilikle, faşizmle ve son 5-6 yıldır da Rusçulukla mücadele halindeyim. 1966-1967'de Fatsa'da "İleri Köy" gazetesinin sorumlusuydum. Beyceli köylüleriyle 85 kilometrelik bir yol yürüyüşü yaparak tefecilerle mücadele ettiğimiz için Siirt'e sürüldüm. 1967'de Gazi Eğitime kaydoldum. Fikir Kulüpleri Federasyonu üyesi olarak öğrenci mücadelesinde yer aldım. Ülkü Ocakları Başkanı dedikleri 1969'da Gazi Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği Başkanı idim. Bir süre Ankara Yüksek Okullar Talebe Birliği Başkanlığında da bulundum. O yıllarda hakkımda 40'a yakın soruşturma açtılar. Bakanlık öğrenciliğimi elimden aldı. Danıştay kararıyla döndüm. 1971'de Milas'ta öğretmenken Bakanlık emrine alındım. Ardından tutuklandım. Gazi Eğitim Öğrenci Derneğindeki çalışmalarımın 141. maddeye girdiği iddia edilerek 9 yıl 3 ay ceza yedim. 1974'te af nedeniyle Mamak'tan salıverildim.

Daha sonra Töb-Der çalışmalarımdan ötürü, yine sürgün ve Bakanlık emrine alınma ile cezalandırıldım. O zaman Töb-Der yönetiminde olan Rusçular da örgütümden atmaya kalkıştılar. Şimdi ise Ankara'da İncesu Akşam Ortaokulu Türkçe öğretmenliği yapıyorum. Evet, dosyalarım kabarık, ama içinde yüzümü kızartacak tek şey bulamazlar

—Başka çalışmalarınız var mı?

—Öğretmenler ve eğitimle ilgili bazı kitapçıklar hazırlamak istiyorum. Elimde hazır metinler var. Bunları ne zaman yayınlayabilirim bilmem. Ancak tamamlanmak üzere olan başka bir çalışmanın içindeyim. Kurtuluş Savaşımızın Takvimi... 6-7 yıldır bu konuda araştırma yapıyorum. Türkçede yazılmış hemen bütün kitapları taradım. Son olarak Hakimiyeti Milliye gazetesinin 1920-1922 nüshalarını inceledim.

Bu kitapta, Mondros Ateşkes Anlaşmasından Lozan Konferansının açıldığı 20 Kasım 1922 gününe kadar Kurtuluş Savaşımız gün gün izlenecek. Savaşlar, kongreler, demeçler, yazışmalar, ilginç gazete başlıkları, raporlar vb. şeylerle. Kurtuluş Savaşımız için kaynak kitaplardan biri olacak. Yakında baskıya hazır olacağını sanıyorum.

Biz öğretmenlerin bir inancı vardır: Bizim asıl eserimiz öğrencilerimizdir. Benim de asıl çalışmam budur.

Halit Kıyıcı'nın resim sergisi sürüyor

Halit Kıyıcı'nın İzmir İş Sanat Galerisindeki resim sergisi sürüyor. İstanbul'un Alipaşa köyünde doğan 25 yaşındaki sanatçı herhangi bir resim öğrenimi görmüş değil. Halit Kıyıcı resimlerini yaparken halkın yaşantısından esinlendiğini söylüyor.

Yapıtlarında deniz emekçilerini, çocukları, gecekondu insanlarını anlatan Halit Kıyıcı sanatın ve sanatçının sorunları konusunda şunları söylüyor:

"Sanatın yaygın olmadığı bu ülkede, sanatçının yaşamını sürdürmesi yani çizdiği resimlerle, yarattığı heykellerle karnını doyurabilmesi olanak yok denecek kadar azdır. Kökeninde eğitim yatan sanat olgusunu halka yansıtmak gerekir. Bu da kısa sürede gerçekleşemez. Bu görev sanatçınındır. Halkla sanatçı arasında duvar, ayrıcalık olmamalıdır. Sanatçı halkın çekinerek girdiği lüks salonlarda, büyük kentlerde sergi açmak yerine, halkın arasında sergi açacak olursa, halka sanatı o zaman tanıtabilir, sevdirebilir"

Bakanlıkta sıkıyönetim

Federasyonların demeç vermesi yasaklandı

●Bakanlığa bağlı tüm yerlerde siyasi faaliyet gösterilmesi de yasaklandı

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, yayınladığı bir genelge ile Müsteşar Orhan Bilgin, BTGM Vekili Refaiddin Şahin başta olmak üzere tüm federasyon başkanlarının siyasi ve idari nitelikte basına açıklama yapmalarını ayrıca bakanlığa bağlı her yerde siyasi faaliyette bulunmayı yasakladı.

Asal, tüm teşkilata ve bölgelere gönderdiği genelgede, yasaklanan konulara uyulmasını aksi halde yasağa uymayanlar hakkında "yasal işlem" yapılacağını söyledi. Asal ayrıca federasyon baykanlarının teknik konularda ancak kendisinden izin alarak basına açıklama yapabileceklerini ifade etti.

Vatandaşın işinin "savsaklanmadan" yapılacağını söyleyen Asal'ın genelgesinden şu ifadele yer alıyor:

"Anayasanın 105. maddesinin ikinci fıkrasına göre bakan kendi yetkisi içindeki işlerden emri altındaki eylemden ve işlemlerden sorumludur. Benim dışımda siyasi ve idari nitelik taşıyan hiç bir beyanat verilmeyecek. İdari konularda beyanet verilmek isteniyorsa benim bilgim ve iznim içinde olacaktır. Yarım kalmış işlere derhal başlanacaktır."

Mazhar Vardar görevden alındı

ANKARA

Güvenoylamasından sonra Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde görevden almalar başladı. Güvenoylamasından sonra ilk görevden alınan kişi Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcısı Mazhar Vardar oldu.

1 saate yakın Mazhar Vardar ile bir görüşme yapan Genel Müdür Vekili Refaiddin Şahin, "Mazhar Vardar'ı 2. dereceden Genel Müşavirliğine atadım. Kendisinden bugün olduğu gibi bundan sonra da faydalanacağız" dedi.

Öte yandan Şahin, federasyon başkanları konusunda bir karar verebilmek için onlarla görüşeceğini söyledi.

Yapılan açıklamaya göre Halter Federasyonu Başkanlğına Arif Nusret Say, Basketbol Federasyonu Başkanlığına Osman Solakoğlu bu hafta içinde atanacaklar.

Ümit Milli Takımı dün kampa girdi

17-22 Aralık tarihleri arasında Yugoslavya'da yapılacak Balkan Şampiyonasına katılacak olan Ümit Milli Takımı dün Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa girdi.

Antrenörlüğünü Gürcan Berk'in yaptığı Ümit Milli Takımı 23 sporcuyla kampa katıldı iki gün sürecek ve 29 Kasımda sona erecek olan çalışmalardan sonra takım 16 kişiye indirilecek.

Mögenburg yüksek atlamada yeni dünya rekortmeni olabilir mi?

DERLEYEN: GÜL YENICI

Bu sezon 5-6 atlet yüksek atlamada 2.30'lu dereceler elde ettiler. Bu sayının önümüzdeki sezon biraz daha yükselmesi bekleniyor.

İşte, Mögenburg, Beilschmidt, Thranhardt, Nagel, Grigorjev, Schneider.

Dünya yüksek atlama şampiyonluğu için en güçlü isimler Yatşenko ve Mögenburg. İki isim arasında şu anda en iyi durumda B.Alman Mögenburg bulunuyor. Mögenburg bu sezon katıldığı tüm yarışlarda hemen hemen üstün bir form gösterdi ve 2.32'lik bir derece elde etti. Mögenburg'un bu derecesi dünya rekorundan iki santim daha az.

1978 Haziranında 2.34 ile dünya rekoru kıran Yatsenko ise bu sezon haziranda iki, ağustosta bir olmak üzere toplam üç yarışmaya katıldı. Bu yarışmalarda, 2.16, 2.24 ve 2.20'lik dereceler elde etti.

Her iki atletin de form durumuna ve derecesine bakıldığında Mögenburg'un önümüzdeki sezon da ön sıralarda yer alabileceği fikri daha ağır basıyor.

Atletizm otoriteleri Mögenburg'un yüksek atlama için uygun bir fiziğinin olduğu kadar üstün bir sıçrama gücünün de olduğunu belirtiyorlar. Otoriteler Mögenburg'un uzun atlamada zorlanmadan elde ettiği 7.43'lük dereceyi "çok iyi" olarak değerlendiriyorlar ve Mögenburg'un yeni dünya rekortmeni olup olmayacağını tartışıyorlar...

Eczacıbaşı bugün Belçika'da Sunair ile rövanşı oynuyor

OOSTENDE

Eczacıbaşı Basketbol Takımı, Avrupa Kupa Galipleri Şampiyonasının ikinci turunda bu akşam Belçika'nın Sunair takımı ile rövanş için karşı karşıya geliyor. İlk maçta rakibini 88-78 yenilgiye uğratarak 10 sayılık bir avantaj sağlayan Eczacıbaşı, galibiyet veya en fazla 9 sayılık bir mağlubiyet halinde tur atlayacak. Ancak Sunair takımı güçlü bir ekip ve Amerikalı oyuncuları 2.04'lük Bruce ile 1.93'lük Matt'a güveniyor. Buna karşılık en büyük kozları Haigler, Efe ve Necati'yi en iyi şekilde kullanacağını belirten Eczacıbaşı Teknik Direktörü Aydan Siyavuş bu akşam oynayacakları rövanş maçı için şunları söyledi: "İddialıyız. İyi hazırlandık. Sunair'in Amerikalı oyuncularına rağmen 10 sayılık avantajımızı en iyi şekilde değerlendireceğiz. Final vizesini alacak bir sonuç elde edeceğimizi umuyorum. Amacımız finallere katılarak Avrupa çapında bir derece yapmak."

Takımların karşılaşmaya muhtemelen şu ilk 5'leri ile başlamaları bekleniyor:

ECZACIBAŞI: Necati, Efe, Haigler, Melih, Ahmet.

SUNAİR: Tony, Donald, Robeat, Bruce, Matt.

Bakana açık mektup...

Sedat Üreten

Sayın Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal... Hükümet güvenoyu aldığına göre artık göreviniz de meşrulaşmış bulunuyor. Demek ki bu şartlar altında, iyi veya kötü artık adınızdan daha çok söz edeceğiz.

Son yıllarda politik tasarruflara daha çok alet edildiği içindir ki başında bulunduğunuz bakanlığın önemi birkaç kat artmış durumda. Çünkü Bakanlığınızın çalışma alanı içerisine "Gençlik" ve "Spor" olmak üzere birbirinden yoğun iki konu giriyor. Eskiden aynı potada yoğurulan bu iki konuyu politik çıkarlar uğruna birbirinden ayırdılar. Bakanlığın başına, gençliği politik tasarruflara alet etmek için getirilen kişiler, ister istemez sporu doğrultusundan saptırdılar. Bu amaçla sporun kilit noktalarına çok kişi gelip gitmeye başladı. Sporla ilgisi olmayan bürokratlar hem görevlerini istismar ettiler, hem de zaten kaplumbağa hızı ile ilerleyen sporumuzu oldukça geriye götürdüler. Gençliğimiz de, sporumuz da birbirinden çok sorunlarla karşı karşıya bulunuyor. bu nedenle sizi oldukça yoğun görevler bekliyor. Meşru olarak görevinizin başına geçtiğiniz şu ilk günlerde sizden beklediğimiz görevlerin yüklü bir listesini yapmak istemiyoruz. Ancak önünüzde biri "yabancı sporcular", diğeri de "formalara alınmak istenen reklamlar" olmak üzere sonuca bağlanması gereken iki konu var ki, bunlar hakkındaki kesin tavrınızı önümüzdeki günlerde göreceğiz. Ancak şunu hatırlatmayı görev biliyoruz. Bu konular profesyonel kulüplere tanınmak istenen imtiyazlarla ilgilidir. Profesyonel kulüplerin bu imtiyazlarını nerede kullanacakları tabii ki çok açık... Ama futbol bu ülkede faaliyettte olan spor branşlarından sadece bir tanesidir. İşte sözü buraya getirmek istiyoruz. Geride kalan 21 amatör spor branşı vardır ki, Bakanlarından, yani sizden, başınızı çevirip onlara da bakmanızı istemektedirler. Biz de görevimiz gereği bu sütunlardan, geride kalan 21 amatör spor branşı adına sesleniyor, onların sesini duyurmaya çalışıyoruz. Eskiden kulüp başkanlığı yaptığınızı söyleyerek bu sözün arkasına gizlenip, bakanlığınızda oynanmak istenen politik oyunlara izin veremezsiniz. Spor camiası, bir zamanlar kulüp başkanlığı yaptığınızı hatırlayarak, sizden büyük umutlarla görev bekliyor. Bürokratlarla değil, sporla, spor adamlarıyla, sporcularla ilgilenin. İlk günlerin bu umuduyla başarılı olmanızı diliyoruz.

Saltık ve Kiraz, B.Almanya'ya maçtan 1 hafta önce gidilmesini istiyor

ANKARA

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz ile bir görüşme yaptı ve Almanya maçı hazırlıklarını görüştü.

Bu arada Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ile Spor Bakanlığına verilmek üzere bir de rapor hazırlamaya karar veren Saltık ile Kiraz, yetkililerce uygun görülürse B. Almanya ile oynanacak olan maç için Gelsenkirchen'e bir hafta önce gitmeyi istemektedirler.

Futbolda geçen hafta

8 maçta 20 gol atıldı

MUSA SEZER

Bu haftaki maçlarda galibiyet fazla... Beş galibiyet, üç beraberlik var... Beraberlik az gollü. Galibiyetlerden biri 1-0, dördü çok gollü. Atılan gol sayısı 20, geçen haftadan 8 gol fazla. Deplasmanda kazananlardan biri Rizespor... Biri de Kayserispor.

İstanbul'da Beşiktaş Adana Demirspor ile berabere kalınca bir puanla birlikte şampiyonluğa yaklaşmak avantajını da kaybetmiş oldu. Dağınık bir oyun çıkaran Beşiktaş'ta sakat olan M.Ekşi'nin oynatılması anlamsızdı...

Geçen hafta kendi sahasında ligin alt sıralarındaki bir takıma puan veren Trabzonspor'un Eskişehir'den bir puan alması başarı sayılır.

Rizespor deplasmanda büyük bir başarı gösterdi. Rizespor'a yenilen Altay geçen hafta da Orduspor'a puan vermişti. Rizespor bu galibiyet ile (1 maç eksiği olduğu halde) üçüncülüğe yükselmiş oldu.

Fenerbahçe Galatasaray karşılaşmasında iyi bir oyun gördük sayılır. Beraberliği normal kabul etmek gerekir. Penaltıya değinmek istemiyoruz. Unutmamak gerekir ki sinirine hakim olamayan taraf futbola daima zarar getiren bir hareket yapar. Keskin sirkenin zararı küpünedir.

Birkaç haftadır kötü sonuçlar alan Bursaspor'da kriz devam ediyor... Liğin başında Trabzonspor'dan bile puan alan Bursaspor'un Ordu'dan da puan alması hiç değilse çok gol yememesi gerekirdi. (4-1)

Zonguldakspor'un Göztepe'yi 3-1 gibi net skorla yenmesi başarıdır. Göztepe Adana'dan dört gol yemişti. Göztepe'nin deplasmanda başarılı olmadığı açık...

Deplasmanda ikinci galip Kayserispor düşmekten kurtulabilecek mi?.. Bilinmez...

Gaziantep-Diyarbakır maçında her iki takım da birbirini yenecek güçteydi.. Gaziantep karşılaşmayı ev sahibi olmanın getirdiği avantajla kazandı...

Haftanın maçı: Altay-Rizespor (2-3)

Haftanın takımı: Rizespor,

Haftanın oyuncusu: Mahmut (Orduspor)

Haftanın hakemi: Nihat Özbirgül (Gaziantepspor-Diyarbakırspor)

Haftanın karması: İbrahim (Orduspor) K.Batmaz (Beşiktaş), Tayfun (Eskişehirspor), Fatih (Galatasaray), Orhan II (A.Demirspor) - Serdar (Trabzonspor), Arif (Orduspor), Osman (Rizespor) - Reşit (Zonguldakspor), Mahmut (Orduspor), Cengiz (Bursaspor)...

1. LİG PUAN DURUMU

TAKIMLAR	O	G	B	M	A	Y	P
Trabzonspor	11	4	7	—	9	4	15
Beşiktaş	11	5	3	3	13	10	13
Rizespor	10	5	2	3	15	12	12
Gaziantepspor	11	5	2	4	9	7	12
Altay	11	4	4	3	11	10	12
Göztepe	11	4	4	3	12	12	12
Adanaspor	11	4	3	4	12	10	11
Eskişehirspor	11	2	7	2	9	10	11
Fenerbahçe	11	4	2	5	11	12	10
Orduspor	10	3	4	3	9	9	10
Zonguldakspor	11	2	6	3	9	9	10
Bursaspor	11	3	4	4	8	11	10
Diyarbakırspor	11	3	3	5	9	13	9
Galatasaray	11	1	7	3	7	12	9
Adana Demirspor	10	2	4	4	10	9	8
Kayserispor	10	1	6	3	6	9	8

Beşiktaş, Adana D.Spor'a puan kaptırarak kendi evindeki avantajını değerlendiremedi.

Yüksek Askeri...

(Baştarafı 1. sayfada)
gösteren yedeksubayların durumuna çözüm bulunması bekleniyor.

Bu arada yedeksubayların eskiden olduğu gibi kısa devreli kursa tabi tutulmaları veya askerliklerini çeşitli bakanlıklarda yaparak tamamlamaları gibi konular üzerinde durulduğu öğrenildi.

Yüksek Askeri Şuranın toplantısının yarın tamamlanmasından sonra bir açıklama yapılması bekleniyor.

Demirel hükümeti...

(Baştarafı 1. sayfada)
tin hiç birşeyden çekimmediklerini, ancak şu aşamada ortaya çıkıp görünmek istemediklerini belirterek şöyle konuştular:

"Demirel hükümetini peşin hükümle yargılamak ve hemen örtülü MC diye damgalamayı doğru bulmuyoruz. Böylesine peşin bir yargılama mevcut hükümeti giderek MC'ye dönüştürebilir. Görevimiz Demirel hükümetini değil, ülkemizi ve demokrasimizi korumaktır.

"Belli bir parti disiplini içinde bu düşüncelerimizi vurgulamanın imkansızlığını bildiğimiz için bundan böyle parlamentodaki görevimizi bağımsız olarak sürdüreceğimizi kamuoyuna duyururuz."

Akın Simav ve Mustafa Öztin, bu kararı uzun süre düşünerek aldıklarını belirttikten sonra, şunları söylediler:

"Uzun zamandan beri, CHP yönetiminin meşru organları dışına taştığını ibretle izliyorduk. Meşru organların birer birer askıya alındığını, hanedan metodlarının geçerli olduğuna sadece biz değil, kamuoyu da tanık oldu. İstifamızın nedeni budur."

Öte yandan, CHP İzmir İl Örgütü iki parlamenterin istifalarının olağan karşılandığını söyleyerek, her iki milletvekilinin de partiden ve il örgütünden kovulduklarını iddia etti.

İran sorunu...

(Baştarafı 1. sayfada)
masını istemişti. Ancak ABD'nin daimi üye olarak veto hakkına sahip olduğu için Pakistan'ın olağanüstü toplantı isteği kabul edilmemişti.

BM Genel Sekreteri Waldheim örgüt yasasının 99. maddesine dayanarak Güvenlik Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırırken, siyasal gözlemciler, İran-ABD çelişmesinin yeni bir yumuşama dönemine girebileceğini belirtiyorlar.

BENİ SADR ABD'YE GİTMİYOR

Öte yandan İran Dışişleri Bakanı Beni Sadr, dün Güvenlik Konseyi toplantısına katılmak üzere New York'a gideceğini açıkladı, ancak bu açıklamadan iki saat sonra ABD'ye gitmeyeceğini söyledi.

Beni Sadr'ın ABD gezisini ertelemesine neden olarak, aralık ayında başlayacak olan Anayasa taslağının oylanması kampanyası gösteriliyor.

İRAN VE LİBYA İSLAM DÜNYASINI ABD'YE KARŞI ÖNLEMLER ALMAYA ÇAĞIRDI

Diplomatik ilişkilerin kurulmasından sonra yayınlanan ilk ortak bildiride, İran ve Libya, bütün Müslüman dünyasını, ABD ile tüm ekonomik ve diplomatik ilişkileri kesmeye çağırdı. Hatırlanacağı üzere Libya geçen hafta yaptığı açıklamada Tahran'daki ABD elçiliğinde rehin tutulan diplomatların serbest bırakılmasını istemişti.

KDP ATEŞ—KES İLAN ETTİ

Kürdistan Demokratik Partisinin İran kanadı dün Tahran'da yayınlanan bir bildiride, İran ordusu ile 20 günlük bir ateş-kes ilan ettiğini açıkladı. Parti lideri Kasumlu'nun yaptığı açıklamaya göre, Kürt gurubunun silahlı kuvvetleri, "ABD emperyalizminin bir müdahalesine karşı İran'ı savunmak üzere Homeyni'ye katkıda bulunacak". Ateş-Kes ilan eden bildiriye göre, İran ordu birlikleri de İran'ın Kürdistan bölgesinden geri çekilecek.

ÇİN, REHİNELERİN SALIVERİLMESİNİ İSTEDİ

Çin Halk Cumhuriyeti Enformasyon Bakanlığı şubesince yayınlanan bir bildiride, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulanların salıverilmesi ve diplomatların dokunulmazlık haklarına saygı gösterilmesi gerektiği bildirildi.

Ağca pazar...

(Baştarafı 1. sayfada)
siyle gözaltına alındılar. Dün mahkemeye çıkarılan görevlilerden, bir yüzbaşı, bir asteğmen ve bir assubay ile 11 er tutuklandı.

OLAY AYDINLANMAYA BAŞLADI

Mehmet Ali Ağca Kartal Maltepe Askeri Cezaevinde 18 kişilik bir koğuşta kalıyordu. Koğuş arkadaşları MHP'li komandolardan Ahmet Malkan, Vedat Kasımlar, Hasan Yeşildağ, Alpaslan Alpaslan ve M.Ali Ağca'nın İpekçi'yi öldürdüğü sırada yanında bulunan Yavuz Çaylan'dı.

Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılmasında önemli rol oynadığı belirlenen Bünyamin Yılmaz adında bir er, cuma günü cezaevine elinde iki torbayla geldi. Kapıda torbaların ne olduğu kendisine sorulduğunda ise, "kirli çamaşırlarım" diye cevap verdi. Nitekim Ağca'nın kaçarken üzerinde er elbisesi bulunduğu da saptandı.

Daha sonra pazar sabahı saat 8.30'da yapılan yoklama sırasında Fevzi Azırcı'yı öldürmekten hükümlü, Ağca'nın MHP'li koğuş arkadaşı Ahmet Malkan, alaylı bir şekilde, "Mehmet Al Ağca nerede", "Onu Kontrgerilla mı aldı" deyince yetkililer, araştırmaya giriştiler ve Ağca'nın cezaevi sınırları içinde bulunmadığını farkettiler.

Bunun üzerine yapılan aramalarda cezaevi yakınlarındaki arazide atılmış bir er ceketi bulundu. Kendileriyle görüştüğümüz ilgililer, Ağca'nın kaçırılmasından sonra geçen süre içinde yurt dışına kolaylıkla çıkabilmesinin mümkün olduğunu belirttiler. Olayın ortaya çıkarılması için, cumadan pazara kadar üç günlük bir sürenin geçmesi İpekçi'nin katilinin yurt dışına çıkabilmesi için gerekli zamanı sağlamak amacına yönelik olduğu şeklinde yorumlandı.

Olayı araştırmak için Cezaevine giden üç askeri savcıya, Ağca'nın koğuşunda bulunan MHP'li tutuklular tarafından küfür ve hakaret edildi. Tutuklu komandolar, "Komünist savcılara ölüm" diyerek slogan attılar. Tutuklulardan banka soyguncusu Erdem Karakoç, Askeri Hakim Yüzbaşı Turgut Göze'ye "Savcı Turgut Göze ölecek" diye bağırdı. Ağca'nın koğuşunun Türkeş'in büyük boy posterleri ile donatılmış olduğu dikkatleri çekti.

TUTUKLANANLAR

Mehmet Ali Ağca'nın kaçırılmasında suçlu bulunarak tutuklanan Kartal-Maltepe Askeri Cezaevi görevlileri şunlar: Yüzbaşı Çetin Çubukçu, Asteğmen Ali Tıkkın, Assubay Enver Aşır ile er Ali Demir, Halil Duruş, Mehmet Ali Yanmaz, Ahmet Madras, Bilal Çelik, Yahya Yılmaz, Ahmet Yıldırım, Yusuf Türker, Tamer Işık, Mecit Murat ve Çetin Kılıç.

ÖNLEMLER ARTIRILIYOR

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın Maltepe Kartal Askeri Tutukevinden kaçmasından sonra, Ağca'nın hedef olarak seçebileceği kişilerin etrafındaki güvenlik önlemlerinin artırıldığı bildirildi.

Emniyet yetkilileri Ağca'nın hedef olarak seçebileceği kişilerin daha önceden belirlendiğini, kaçış haberinin alınmasından sonra bu kişiler etrafındaki korumanın artırıldığını belirtti.

Bununla birlikte Ağca'nın zaman zaman bu güvenlik çemberini yırtabileceğinden endişe edildiği de kaydediliyor.

Emniyet Genel Müdürlüğünün ayrıca, bütün sınır kapıları ve havaalanlarını da telsizle uyardığı ve Ağca'nın yurt dışına gitmesi olasılığı karşısında dikkatli olunmasını istediği ifade edildi.

Bu arada bazı emniyet yetkilileri katil Mehmet Ali Ağca'nın resminin bazı önemli yerlere asılarak, katilin bulunması için yurttaşların yardımının isteneceğini belirttiler.

CENKÇİ

Milliyet Gazetesi Başyazarı ve Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın cezaevinden kaçmasıyla ilgili olarak bir demeç veren Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi, "Kaçan katil zanlısı, öldürülmeden yakalanmalıdır" dedi. Beyhan Cenkçi demecinde şunları söyledi:

"Basın mensuplarını öldüren katillerin yakalanmaması, Türk basını için büyük üzüntü sebebi iken, yakalanan tek katil zanlısının da kaçması, üzüntümüzü artırmıştır. Üzerinde çeşitli söylenti ve şüphelerin toplandığı kaçak zanlının, öldürülmeden yakalanması, cinayet dosyasının karanlık şekilde kapanmasını önleyecektir."

AĞCA'NIN MEKTUBU

Öte yandan Mehmet Ali Ağca imzali bir mektup dün Milliyet gazetesine gönderildi. Mektupta Ağca, Papa'yı öldürmek için kaçtığını öne sürüyor. Mektup Anadolu Ajansı önüne bırakıldı ve telefonla gazeteye haber verildi. Ağca'nın Papa sorununu ortaya atmasının soruşturmayı saptırmak amacını taşıdığı sanılıyor.

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 GÖKYÜZÜ PRENSESİ

Dünya havacılık tarihinin ilk yıllarındaki mücadeleyi konu alan dizinin ikinci bölümü yayınlanacak.

19.30 ANADOLU'YA

Son yıllarda ekonomik bir değer kazanan Antep fıstığının tanıtılmasını ve üreticilerin üretime ve pazarlamaya ilişkin sorunlarını içeren bölümle başlayan program, Kadın Ana adlı diziyle devam ediyor.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA

Programda, dulların toplumsal çevre içindeki yeri ve toplumun bu konudaki değer yargılarını ele alan kısa bir oyun sunulacak.

21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Bilge Pakalınlar hüzzam makamında şarkılar okuyacak.

TV'DE TÜRK SİNEMASI

Yönetmenliğini Safa Önal'ın yaptığı "Umut Dünyası" adlı film yayınlanacak. Film biri matbaa işçisi, diğeri de çocukluğu yetimhanede geçen iki gencin, içinde bulundukları zor yaşama şartlarının yarattığı bir tesadüf sonucu karşılaşmalarıyla başlar. İlişkileri daha sonra gelişir ve evlenirler. Yaşam mücadelelerine birlikte devam etmeye karar verirler. Film bu örgü içinde devam eder. Filmin başrollerini Tarık Akan ve Necla Nazır paylaşıyor.

23.15 HABERLER

Ayak izleri

(Baştarafı 1. sayfada)
mıştır. Çünkü o günlerde, Ecevit hükümeti MHP'ye yapılan bazı saldırılar nedeniyle güç durumdadır. Bizzat Cumhurbaşkanının demeci bazı çevreler tarafından MHP'yi koruduğu şeklinde yansıtılmıştır. İşte bu hava içinde Ağca, emniyetteki sorgulamayı imtiyazlı bir sanık olarak atlatmak imkanı bulmuş oldu. Bu yüzden MHP'yle ilgili ifadesinde geçen konular derinleştirilemedi. Bazı güçler, Ağca'nın rahat ifade vereceği şartları, yakalandığı günden itibaren yaratmışlardı.

Ağca'nın basın toplantısı sırasındaki tutumu da önemliydi. İdamına yol açabilecek cinayeti işlediğini rahatlıkla söylerken, daha önceki ifadesinde bir noktayı değiştiriyordu. Ağca, ifadesinin silahın MHP'ye bırakıldığı bölümünü reddediyor ve bağımsız bir anarşist olduğunu öne sürüyordu.

Yakalandığı andan itibaren kollanan sanık, kendisini kollayan güçlere olan bağlılığını da böylece ispat etmiş oldu.

Bir süre sonra İpekçi'yi öldürdüğünü de reddeden Ağca, çıkarıldığı son duruşmada akli dengesinin yerinde olmadığı iddiasıyla Adli Tıbba sevkedildi. Bu gelişmelerden sonra katil kaçmaya teşebbüs etti. Ancak kaçma teşebbüsü de kamuoyuna farklı yansıtıldı. Olay basına Ağca'nın değil yanındaki komandonun kaçmaya teşebbüs ettiği şeklinde yansıtıldı. Daha sonra İpekçi'nin katilinin kaçtığının haberi geldi.

Bu koruma ve kollamayı kim yapmıştır? Ağca, ifadesinde MHP'li olmadığını ispat etmeye özel bir özen göstermiştir. İlk ifadesinde MHP'ye yönelik bazı iddiaları da daha sonra reddetmiştir. Halbuki Ağca MHP'lidir. Adına bankalara paralar yatırılmıştır. Evi Başbuğ Türkeş'in resimleriyle donatılmıştır. Kendisine yardım edenler MHP militanlarıdır. Yakalandığı kahve, komandolardan başka kimsenin adım atamadığı bir yerdir. Tutuklandıktan sonra ise MHP'li komandolarla aynı koğuşta yatmak istediğini belirtmiştir. Eli kanlı komandolarla aynı ranzalara yerleştikten sonra da askeri cezaevinden, zırhlı mekanize tugayı gibi bir yerden kaçırılmıştır.

Bütün olgular kaçağın ayak izlerinin nereye uzandığını da gösteriyor. Bu izler bir partinin genel merkezine uzanmaktadır.

Hükümet katili gerçekten yakalamak istiyorsa izi iyi takip etmelidir. Görecektir ki Ağca'nın samimi arkadaşları, Oduncular, Tüysüzler cezaevinden sonra nereye gitmişlerse o da oraya gitmiştir. Onları kimler saklamışsa, onu da aynı kişiler saklamıştır.

Devlet içinde MHP'nin karanlık kollarının bulunduğunu yıllardan beri söylüyoruz. Şimdi bu kolun bir kanadı da eylemi ile ortaya dökülmüştür. Kaçırma olayı bir iki erin yapabileceği kadar basit bir eylem değildir. Olayın meydana gelişi, oldukça kapsamlı bir örgütün işin içinde olduğunu gösteriyor. Bu olay, yüzeysel bazı tedbirlerle örtbas edilmemeli, derinleştirilmelidir.

Bu noktada Ağca'nın rahat ifade vermesini sağlayarak, soruşturmanın derinleştirilmesini engelleyen ve böylece MHP'nin korunmasını sağlayan devlet içindeki karanlık güçlere bir kere daha dikkat çekiyoruz.

Ecevit: "Devleti işgal dalgası meclise kadar çarptı"

● Ecevit, tüzük değişikliğinin bir kaç ay içinde sonuçlanacağını söyledi

ANKARA (ÖZEL)
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, güvenoylaması yapıldığı gün Mecliste edindiği izlenimden endişe duyduğunu belirterek; "Devleti işgal dalgası Meclise kadar çarptı" dedi. Ecevit, o gün anarşinin Meclisin salonuna, koridoruna dinleyici kısmına kadar geldiğini ileri sürerek, "Meclis o gün yasa, nizam tanımayan bir partinin işgali altında gibiydi" dedi. Ecevit, önümüzdeki dönemde, devletin işlerliğinde bu eğilim görüldüğü takdirde, Türkiye'de huzur kalmayacağını söyledi. Ecevit, bu konuda ciddi belirtiler olduğunu da sözlerine ekledi.

MUHALEFETİN ÜÇ İŞLEVİ

Ecevit, düzenlediği basın toplantısında daha çok parti içi meseleler hakkında bilgi verdi. CHP Genel Başkanı, muhalefet olarak gerek parti içi sorunlar ve gerekse muhalefet stratejisi üzerine görüşmelere devam edildiğini açıklarken, parti içi meselelerle ilgili olarak da üç ananoktayı sıraladı.

Ecevit, birinci olarak, parti içi bütünlüğü pekiştirmek gerektiğini ve demokratik sol parti olarak, toplum içinde etkin bir örgütlenmeye gitme girişimlerini anlattı.

Ecevit ikinci olarak, demokrasi, ulusal birlik ve Atatürk ilkeleri çerçevesinde, toplum içinde barış ve huzurun sağlanması için katkıda bulunacaklarını söyledi.

Ecevit üçüncü nokta olarak da, CHP'nin muhalefette bulunduğu şu sıralarda, ileride mümkün olabilecek iktidar alternatiflerine karşı hazırlanacaklarını belirtti.

TÜZÜK DEĞİŞİKLİKLERİ BİRKAÇ AY İÇİNDE SONUÇLANACAK

Ecevit, basın toplantısında tüzük değişikliğine de değinerek, çalışmaların hızlandırıldığını, yetkili organlarda görüşüldükten, taslak oluşturulduktan sonra, olağanüstü kurultaya gidilerek kesinleşeceğini bildirdi.

Ecevit, tüzük değişikliğinin parti içi demokrasiyi ve birliğe hizmet edeceğini söylerken, belli ölçüleri aşan hizipçilikle, parti içi muhalefet ya da hoşnutsuzluğun aynı şeyler olmadığını söyledi.

"GİDENLER BİZİM İÇİN KAYIP DEĞİLDİR"

Ecevit konuşmasında son günlerde CHP'den ayrılmalara da değinerek, "Bazı parlamenterlerin bizim aramızdan ayrılması bizim için bir kayıp değildir" dedi. Ecevit, partisinden daha önce de ayrılmalar olduğunu, ancak bunun parti için bir zaaf yaratmadığını söyledi.

Ecevit, partilerinden ayrılan parlamenterlerin, daha bir ay, hatta birkaç hafta önce, parti yöneticilerine, AP tarafından kendilerine, ya da başka CHP'li milletvekillerine yapılan teklifleri de anlattıklarını söyledi.

Kaçağın izleri...

(Baştarafı 1. sayfada)

İLK KAÇMA TEŞEBBÜSÜ

Ağca kısa bir süre önce müşahade için gönderildiği Adli Tıptan kaçırılmak istenmişti. Avukatının ısrarlı talebi üzerine Ağca, Atilla Serpil adlı bir komando ile birlikte Adli Tıbba getirilmişti. Burada Ağca'nın yatağının altına saklanan iki otomatik silahı alan komando Atilla Serpil, bir görevliyi 45 dakika rehin tuttu. Kaçma teşebbüsü başarıya ulaşamazken, olaydan sonra bir asteğmenle, bir başçavuş gözaltına alındı. O sıralarda kaçırılacağı söylenen Ağca'nın yatağının altına silahları kim koymuştu? Bu silahları Ağca ve Serpil, askeri cezaevinden getirdilerse, o kadar kontrole rağmen neden bulunamadı? Şayet silahlar, Adli Tıbba dışardan getirilerek Ağca'nın yatağının altına konduysa, bundan askeri cezaevinde bulunan Ağca ve Serpil'in nasıl haberi olmuştu? Bu sorular bugüne kadar aydınlatılmadı.

KİMDİR BU AVUKAT?

Adli Tıptaki silahlar nereden sağlanmış olursa olsun Ağca'nın Adli Tıbba gidişi kesinlikle önceden planlanmış kaçırılma teşebbüsünün bir parçasıydı. Bu noktada dikkatler, Ağca'nın Adli Tıbba sevkini isteyen Avukatı Turan Özbay üzerinde toplanıyordu.

Kimdi bu Turan Özbay? 1978 yılında avukatlığa başlayan Özbay'ın bugüne kadar hiç bir komando veya MHP'linin davasını aldığı görülmemişti. Tıpkı Ağca gibi tanınmamış ve bilinmeyen bir isimdi. Oysa işin perde arkası vardı. Turan Özbay gerçi sürpriz bir isimdi ama İstanbul Barosuna müracaat ederken, gerektiğinde kendisi hakkında bilgi alınması için verdiği avukat isimleri çok bilinen kişilerdi. Özbay'ın birinci kefili Adem Eroğlu'ydu.

Adem Eroğlu kimdi? Eroğlu MHP Adana Merkez İlçe Başkanıydı. Kahramanmaraş davasında başta eski MHP yöneticisi Hasan Balcı olmak üzere hemen bütün MHP'li ve ülkücü sanıkların avukatlığını üstlenmişti. Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi olayından sonra Adem Eroğlu'nun ismi bir kez daha duyuldu. Eroğlu'nun aynı zamanda TİT (Türkçü İntikam Tugayı) adlı cinayet örgütünün Adana Bölge Başkanı olduğu ortaya çıktı. Eroğlu'nun Adana ve civarında o sıralarda yaygınlaşan öldürme olaylarında başrolü oynadığı ve Adakobirlik Başkanı Akın Özdemir'in, Çukurova Üniversitesi Rektör Yardımcısı Fikret Ünsal'ın, TİP eski Adana İl Başkanı Avukat Ceyhun Can ve son olarak Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi olaylarını planladığı tespit edildi. İşin ilginç yönü, bu cinayetlerin bir kısmını, Yunus Uzun, cezaevinden çıkarak işlemişti. Ve 17 cinayetin sanığı olarak yargılanan Uzun'un avukatı Eroğlu idi. Eroğlu halen cinayete teşvik suçundan tutuklu bulunuyor.

Turan Özbay'ın gösterdiği ikinci isim ise MHP'lilerin İstanbul'daki bütün davalarında avukat olarak ortaya çıkan Abdullah Mazhar Baytaz'dı. Baytaz içeriye düşen bütün MHP'lilerin davalarına bakan ve bunun için diğer avukatları görevlendiren kişiydi. Geçen yıl Sağmalcılar Cezaevinden kaçan 13 komandonun da bir kısmının avukatı Baytaz'dı. Sağmalcılar'dan kaçış günü Baytaz'ın, kaçışın elebaşısı üç komando ile görüşmesi dikkat çekmişti. Kaçaklar yakalandıktan sonra, ifadelerinde MHP binasında saklandıklarını, MHP yöneticilerinin sağladığı silah, para ve sahte kimliklerle gizlendiklerini ve eylem yaptıklarını açıklamışlardı.

Bu olaylar başından beri "Bağımsız anarşistim", "Ardımda kimse yok" diyen Ağca'nın MHP ile ilişkisini ortaya çıkarmıştır. Nitekim Ağca da ilk ifadesinde cinayette kullandığı silahı MHP İstanbul il binasına götürerek Mehmet Şener'e verdiğini söylemişti. Ancak daha sonra bu ifadesini değiştirmişti. Olayın kilit ismi Mehmet Şener ise o günden beri yakalanamadı.

Kaçış olayı Ağca'nın içeriden olduğu gibi dışarıdan da destek aldığını göstermektedir. Kimdir Ağca'yı nizamiyenin önünde karşılayıp kaçıran güç? Olayın aydınlatılması gereken ikinci yönü budur.

AĞCA'YI KİM KORUYOR?

Ağca yakalandığı günden beri emniyette verdiği ilk ifadesi hariç, hep cinayeti bağımsız olarak işlediğini iddia etmişti. Oysa olay başından beri ele alındığında ortaya çıkan sorular, Ağca'nın örgütlü bir güç tarafından yönlendirildiğini ve korunduğunu ortaya çıkarmaktadır:

1— Ağca'nın yakalanışı basın ve kamuoyuna 15 gün sonra açıklanmıştı. Hatta bu kadar önemli bir olaydan İçişleri Bakanının, Başbakanın bile çok sonra haberdar olduğu söylenmişti. Fakat bu arada MHP'li yöneticilerin ve MHP'li komando ve ülkücülere işkence yapıldığı şeklinde yoğun bir kampanya başlattıkları gözlendi. Öyle ki Ağca kamuoyuna tanıtıldığında İçişleri Bakanı, Emniyet Müdürü sanığa işkence yapılmadığını tekrar tekrar söylemek zorunda kalıyorlardı. Ağca'nın ifadeleri, bu kadar önemli bir cinayette soruşturmanın, aradan 15 gün geçmesine rağmen derinleştirilmediğini gösteriyordu. Ortada cevaplanmayan birçok soru kalmıştı. Acaba Emniyet görevlileri MHP'lilerin yarattığı bu işkence kampanyasının baskısı altında mı kalmıştı? MHP'lilerin bu dönemde böylesine bir kampanyayı başlatmış olmaları sadece tesadüfle açıklanabilir mi?

2— Ağca "bağımsız anarşist" olduğunu söylerken olgular onun MHP ile ilişkili olduğunu gösteriyordu. Cezaevinde komandoların koğuşunda kalmak istemesi, Turan Özbay gibi ismi bilinmeyen, fakat MHP yanlısı olduğu belirlenen bir avukatı savunması için seçmesi, daha sonra Veli Can Oduncu'nun da avukatlığını yapan Cafer Özkan'la anlaşması ve soruşturma sırasında aydınlığa çıkmayan sorular Ağca'nın kimlerle ilişkili olduğunu da ortaya çıkartıyordu. Ama dikkati çeken nokta Ağca olayında başından beri bu konuda ciddi bir soruşturmanın yapılmamasıydı.

Son kaçış olayından sonra sürdürülen soruşturma, Ağca'nın arkasındaki karanlık güçleri ortaya çıkaracak ve Türkiye'nin en büyük siyasi cinayetinin üzerindeki esrar perdesi kaldırılacak mı? Kamuoyunun şimdi merakla beklediği budur.

DGBF Başkanı...

(Baştarafı 1. sayfada)
zum bulabilmek için uygulamaya konulan Açık Yüksek Öğrenime (Yay-Kur) bağlı öğrenciler, yeni iktidardan sorunlarına çözüm bekliyor.

"Yay-Kur öğrencileri, siyasi iktidarların ilgisizliği yüzünden bugün tamamen kendi kaderlerine terk edilmiştirler.

"Mevcut sınav yönetmeliği, binlerce Yay-Kur öğrencisinin kaydını sildirmesine yol açmaktadır. 'Akademik Ortalama' adı altında, derslerde yüzde 80'lik başarı beklenmesi, eski Milli Eğitim Bakanlığının en fazla 5 dersten kalırsa sınıf geçmeyi öngören 'Ders Geçme' sistemini getirmesiyle de çözülmemiştir. Öğrencilerin bu barajı aşmaları zordur. Sınav yönetmeliği değiştirilmeli ve ayrılmak zorunda kalan öğrenciler için af çıkartılmalıdır.

"Soruna köklü çözüm bulabilmek için, Yay-Kur öğrencileri, kendi öğrenim gördükleri daldaki akademilere bağlanmalı ve diğer yüksek okul öğrencilerinin sahip oldukları, başta Kredi ve Yurtlar Kurumunun tanıdığı haklar, Yay-Kur öğrencilerine de tanınmalıdır. Yay-Kur öğrencilerine üvey evlat muamelesine son verilmelidir.

"DGBF olarak yeni hükümeti ve Milli Eğitim Bakanlığını, Yay-Kur öğrencilerinin kördüğüm haline gelen sorunlarına ilgi göstermeye çağırıyoruz."

Ağca...

(Baştarafı 1. sayfada)
sının da aynı örgüt tarafından gerçekleştirildiği kanaatinde. Eski Bakan mahkeme süresinin de Ağca'ya kaçma imkanı sağlamak üzere sürüncemede bırakıldığını söyledi. Hasan Fehmi Güneş, İpekçi'nin katilinin 5 Kasımda Adli Tıptan başarısızlıkla sonuçlanan kaçırılma girişiminin soruşturmasının iyi yapılmadığını anlattı.

Hasan Fehmi Güneş'le olay üzerine yaptığımız söyleşide şunları konuştuk:

Güneş — Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin örgütlü bir suç olduğunun ayrı bir göstergesi de kaçırılma olayıdır.

Ağca, kendi girişimiyle kaçmadı. Ağca, daha önce de kaçırılmaya çalışıldı. Adli Tıbba götürülürken, arabadan iner inmez kaçmaya teşebbüs etti. Daha önce kendisine silah verildi, plan verildi, yanına adam verildi, böyle gönderildi. Ama o girişim başarıya ulaşamadı. Fakat çok planlı bir kaçırılma girişimiydi.

Benim kuşkum şu, o ilk başarısızlıkla sonuçlanan girişimin kovuşturması, soruşturması iyi yapılmadı. Sanki orada kaçmak isteyen, kaçırılmak istenen Ağca değil di de, öteki kişiymiş gibi iş kapandı.

Kimseyi suçlamak istemiyorum. Belki samimiyetle o noktaya ulaşılmış olabilir. Ama bütün göstergeler, bütün kanıtlar, o kaçırılma olayının Ağca için düzenlendiğini gösteriyor.

Çünkü mahkeme, duruşma evrelerini incelediğimiz zaman Ağca'nın böyle bir fırsat yakalaması için baştan itibaren kolaylıklar görülüyor. Savunma yapılmıyor, delil ileri sürülmüyor. Ciddi bir kanuni çalışma yapılmıyor. Bütün amaç zaman kazanmak ve bu zaman içinde Ağca'yı kaçırmak.

Kaçırmak için mümkün olduğu kadar çok cezaevinin dışına götürüp getirip naklettirmek. Bir nakil talebi var. Orada can güvenliği yok, falan yere götürün. Bu nakil talebinde, götürülsün orada hücreye konsun deniliyor. Hiç bir avukat müvekkilinin hücreye konmasını talep etmez, veyahut hiç bir sanığın beni hücreye koyun demesi normal değildir.

Ağca, son zamanlarda Sıkıyönetim kontrolü altında bulunan bir cezaevindeydi. O cezaevinden kaçış da kolay değildir.

Çok örgütlü biçimde planlanmasaydı, o cezaevinden kaçması mümkün değildi.

Şimdiye kadar aldığımız haberlere göre, bir tünel yok. Yani kendisinin yaptığı bir şey yok. Cezaevinden çıkmış gitmiş.

Kulağımıza çalınan haberleri gazetelerde de bugün görüyoruz, resmi elbiseyle yani asker elbisesiyle çıkmış.

Bu da kaçırılışın örgütlü olduğunu, öldürme kararının örgüt tarafından verildiğini ve kendisinin mahkemeden ve sonunda da cezaevinden kaçıranın bu örgüt olduğunu gösteriyor.

Çolakoğlu— Bundan sonrası nasıl olabilir?

Güneş— Bunu dün de söylemiştim. Onun elinde bir liste var. Onlara yönelebilir.

Çolakoğlu— O liste açıklanmadı. O insanların uyarılması açısından açıklanması daha yararlı olmaz mı?

Güneş— Sorumlu arkadaşlar onu biliyorlar. Onlar derhal bu araştırmayı yapıp, bu kişileri korumaya mı alırlar, bilemiyorum ama, en doğru yol, tüm toplumu korumak için Ağca'yı ve Ağca gibileri alıp içeriye sokmaktır. Bunun çaresini onlar düşünebilirler.

Bir olasılık, Ağca'nın belki şu anda yurt dışına gitmiş olmasıdır.

Ağca nasıl yakalanır? Bunu bütün içtenliğimle söyleyeyim. Ağca'nın ne yapabileceğini, hangi seçenekleri kullanabileceğini, en ince detayıyla bilecek olan Ağca'yı yakalayan ekiptir.

Polis örgütünün övünebileceği bir ekiptir. Bunlar Ağca'nın bütün hayatını biliyorlar. Ağca'nın böyle bir olaydan sonra nasıl bir psikoloji içinde hareket edeceğini bilirler. Onun örgütünün ne yapacağını bilirler. Bence onlara güvenilmeli, onlara layık oldukları değer verilerek bu görevin üzerine gönderilmelidirler. Tabii o çocuklar da birer hedeftir bugün.

Onlar da bu açıdan değerlendirilmelidir.

Ağca olayı, Türk polisi açısından büyük bir başarıdır. Bu kaçış bu başarıyı gölgelemez. Türk polisi Ağca'yı yeniden yakalayacak güçtedir. Yeter ki kendisine güvenilsin ve kendisine olanaklar sağlansın.

Çolakoğlu: Şimdi olayın ortaya koyduğu bir mesele daha var. O da Ağca'nın ardındaki örgütün devletin bazı stratejik noktalarda, kilit yerlerde bazı önemli dayanakları var ve çalışmalar bu yolla yürütülüyor. Bu konuda ne dersiniz?

Güneş— Sizinle aynı fikirdeyim. Çünkü bunu sadece bir siyasi örgüt, sadece bir dernek olarak görmek, bu örgütü sadece şu çatılar altında, şu kurumlar içinde buluruz demek anlamsız olur. Pek çok stratejik noktalarda köprübaşıları var, adamları var, etkileri var.

Bu açıdan meseleye büyük ve detaylı bakmak gerekir. Bu kaçış gerçekten bu açıdan esaslı bir göstergedir. Böyle bir kaçışı gerçekleştirmek hiç kolay değildir.

Bu kaçışın anlaşılması da benim anladığım sabah yoklamasında olmuş. O ana kadar da hiç bir iz yok. Hiç bir ses yok. Herkesin işinde, gücünde olduğu bir saatte, gel arkadaş demişler, hazırladıkları plan uyarınca yolcu etmişler, uğurlamışlar, belki de gideceği yere kadar götürmüşler.

Aydınlık — BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve ... ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 - 22 49 54 İdare Tel: 26 54 37 Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri Baskı: İst. GÜNTUR Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kemeraltı Sok. 27/14 Tel: 39 00 DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595 | FRANSA 95 Rue de la Jonquière 75017 Paris | BELÇİKA 188 rue Josaphat, 1030 Bruxelles Tel: 64 72 120 | İSVEÇ Görgin, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg Tel: 08/296 628 | HOLLANDA Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61 | İSVİÇRE Ch. des Cotes 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL 8. sayfa (Sütun/snt) 400 TL 1. sayfa renkli (Sütun/snt) 500 TL Yayın ilanı (Sütun/snt) 100 TL Doğum, Evlenme, Ölüm (Sütun/snt) 300 TL Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

TERÖR ODAKLARI

2

Ardarda 8 sendikacı ve personel müdürü öldürüldü

TKP'nin hesap sorma çağrıları ve suikastler...

Anarşiyi işçi kesimine bulaştırmak için yeni manivela: DSM

İGD'lilerin astığı bombalı pankart.

Tek Gıda-İş Sendikası Merkez Şube Sekreteri Ergun Kabaoğlu işine giderken silahlı kişiler tarafından vurularak öldürüldü.

TÖBANK İzmir Bölge Müdürü, öldürüldü.

TÖBANK İstanbul Bölge Müdürü kimliği bilinmeyen kişilerce kurşunlanarak can verdi.

Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri, işine giderken arabasından indirilerek kurşuna dizildi.

Türk-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikası eski Şube Başkanı Şükrü Deşik Viranşehir'de katledildi.

İntercontinental Oteli sahibi Osmanlı Bankası'nın Müdürü Reşat Aksan evinin banyosunda delik deşik edildi.

Etibank Mazıdağı Fosfat Tesisleri Müdürü Ertuğrul Cankat öldürüldü.

İGS Personel Müdürü Mehmet Gümüşbostan uğradığı saldırı sonucunda hayatını kaybetti.

Neler oluyordu? Sendikacılar ve personel müdürleri sıra kimde diye düşünmeye başlamıştı? İş dünyasına yönelen bu seri cinayetler bir rastlantı mıydı? Anarşistlerin aklına böyle mi esmişti, yoksa bütün bunlar belli bir planın halkaları mıydı?

TKP NE DİYOR?

TKP'nin sözcüsü Savaş Yolu durumu şöyle değerlendiriyordu:

"Toplu sözleşmelerin artan önemi, ekonomik taleplerin tekelci devlet kapitalizmi koşullarında kazandığı siyasal içerik nedeniyledir. Toplusözleşmeler artık tek tek kapitalistlerle ya da kapitalist hükümetlerle yapılan ücret pazarlığı değil, kapitalizm ve onun nesnel sonuçlarından hesap sorma biçimine dönüşmektedir." (1 Kasım 1979)

HESAP SORMA

Bu olayların amacı, kapitalizmi yıkıp yerine başka bir düzen mi kurmaktı? Böyle bir şeyin kısa vadede mümkün olmadığını herkes gibi TKP'de bilmekteydi. Fakat amaç başkaydı. Amaç, "çözümsüzlük stratejisi"ydi. 1975'lerden beri yapmaya çalıştıkları gibi Türkiye'yi çözümsüzlüğe sürüklemek, kargaşalığa düşürmek ve bulanık suda balık avlamaktı. TKP, CHP iktidarı döneminde sızma yöntemleriyle sağladığı avantajlardan yararlanıyordu. Bu yolla, elinde bulundurduğu Maden-İş gibi sendikaları daha da güçlendirmek için nispeten daha ılımlı bir çizgi izlemeye çalışıyordu. Ama, hükümeti Demirel'in kuracağı anlaşılınca TKP de yeni taktiklerini sahneye koymaya başladı. Artık "toplusözleşme" gibi amaçlar bir yana bırakılmış, gündeme "hesap sorma" getirilmişti. "Savaş Yolu" gerginliği tırmandırma planlarını şöyle açıklıyordu:

"Demirel'in MHP, MSP destekli yeni bir MC hükümetini halkımıza dayatma çabaları karşısında yapılacak bir tek iş vardır: Demirel'in 'hükümet olmasına' karşı durmak. Bu alanda atılacak güçlü bir adım toplusözleşme savaşımına giden yarım milyon işçinin gücüne güç katacaktır." (15 Kasım)

Ve TKP'nin "güçlü adım" çağrıları direniş adı altında yapılan tertiplerle ve suikastlerle atbaşı gidiyordu.

TKP'NİN ÇAĞRISINA KULAK VERENLER

Büyük kentlerin kenar semtlerinin duvarlarında yeni bir slogan belirmeye başladı: DSM

Neydi bu "DSM'de Birleş", "DSM'yi Güçlendir" ve DSM Parababalarından Hesap Soracak" sloganları: DSM'nin ne olduğu bir süre sonra ortaya çıktı. Eli silahlı küçük gruplar fabrikalara giriyor, kapıları işçilerin üzerine kapatıyor ve "oldu-bitti" direnişler düzenliyordu. Bossa, Ceytaş, Kula, Mensucat Santral ardıardına büyük olaylara sahne oldu. Her birinden yüzlerce işçi gözaltına alındı, işinden atıldı. Ama bu DSM'nin umurunda değildi. Çünkü kargaşalık amacı yerine getirilmişti ve DSM adı verilen dergi ve bildirilerde bu olaylar "büyük zafer", "şanlı mücadele" sözleriyle övülüyordu.

Öte yandan üstüste işlenen cinayetlere sahip çıkılıyor, gazetelere telefon eden kimliği bilinmeyen bir şahıs, iş dünyasına yönelen suikastleri THKP—C adına üstleniyordu. Meçhul ses, "öncülerin silahlı propagandasının yapıldığını" iddia etmekteydi.

DİĞER GÜÇ

Gerginliğin böylece tırmandırılmasından TKP ve onun etrafındaki gruplar yararlanıyordu. Ancak, bu gerginlikten medet uman başkaları da vardı. Türkiye'de özgürlükleri askıya almaya çalışan bazı güçler özellikle işçi ücretlerine gözlerini dikmişlerdi. Türkiye ekonomisini IMF'nin istediği demir cendereye sokabilmek, bu güçler için en önemli sorundu. Hele tekstil işkolunda bu sorun kendini iyice dayatmıştı. TİSK içinde de etkili olan bir kısım tekstil patronları, aktüel çıkarları gereği anarşinin sağdaki mihrakıyla işbirliği halindeydi. Bunlar işçi ücretlerini asgari düzeyde tutmak ve kazanılmış bazı işçi haklarını geri alabilmek için bir manivelaya ihtiyaç duyuvorlardı. Devlet imkanlarını kullanarak sol görünümlü grupların içine sızmış olan sağdaki mihrak onlara bu manivelayı sağladı: DSM...

DSM'nin faaliyetlerini neden tekstil işkolunda yoğunlaştırdığı da böylece ortaya çıkmaktadır. Sansasyon yaratacak büyük olaylar, suikastler, ardından işçilerin ezilmesi, baskı yasaları ve büyük tensikatlar...

Bugüne kadar anarşi öğrencilere, aydınlara ve mezhep-milliyet çatışmaları olan kırsal bölgelere sıçratıldı. İşçi sınıfı, sağduyusu ve bilinciyle bu olaylardan büyük ölçüde uzakta kaldı. Şimdi yapılmaya çalışılan terör balçığının bu kesime de sıvanmak istenmesidir. Böylece, işçi mücadelesi, ezilen memurların, huzur isteyen köylü yığınlarının ve milyonluk işsizler ordusunun gözünde karalanmaya çalışılıyor.

HESAPLAŞMA

Görüldüğü üzere, genel siyasi konularda olduğu gibi iş dünyasında da iki mihrakın stratejileri birbirlerine benziyor. Ama bir de bu mihrakların hesaba katmadığı üçüncü mihrak var ki, bu da huzur isteyen milyonlardan oluşuyor. Haklarını arayan ve özgürlüklerine sahip çıkan işçi kesimi de bu milyonların parçasıdır.

YARIN: Eylem yarışçıları ve kışkırtıcı

Sıkıyönetim generalleri grev ve direnişleri yasaklamak istiyor

İŞÇİLER SIKIYÖNETİM GENERALLERİNİN YASAKLARINI TANIMAYACAKTIR

Kula Mensucat işçileri polisle çatıştı

a Mensucat eri 10 E- atılmaları ... pro- | mak için mücadele eden işçilere saldırıya geçen panzerli polis birlikleri nin saldırısı işçileri yıl | MÜCADELENİN YÜKSELMES... Kula Mensucat işç... patronun ağır baskıl...

DSM'ci yayın organlarından bir kaç başlık. Hemen göze çarpan gerçek şu: Amaç işçilerin mücadele edip haklarını almaları değil, çatışma çıkması...

TERTİP: İntercontinental işçileri grev yaparken, TKP'lilerin otelin yanındaki inşaata bayrak asmaları büyük tepki toplamış ve "tertip olarak nitelenmişti. Daha sonra daha büyük bir tertip düzenlendi işçilerin karşısına işveren temsilcisi olarak çıkan Reşat Aksan öldürüldü.

Uluslararası Kamboçya Konferansı

KAMPUCHEA CONFERENCE STOCKHOLM 1979

Uluslararası Kamboçya Konferansının yapıldığı salondan bir görüntü.

STOCKHOLM'DA TOPLANAN ULUSLARARASI KAMBOÇYA KONFERANSI İKİ GÜN SÜREN ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI

35 ülkenin temsilcileri, Kamboçya'daki işgalci güçlerin derhal ve şartsız geri çekilmesini istedi

- Yazı İşleri Müdürümüz Mehmet Ataberk Konferansta yaptığı konuşmada, esas saldırganın Sovyetler Birliği olduğunu vurguladı
- Konferansta Demokratik Kamboçya'yı, başında Ieng Sary'nin eşi Toplumsal İşler Bakanı Ieng Thrit'in bulunduğu heyet temsil etti

Konferansa katılanlar

(Demokratik Kamboçya Heyeti):

1- Bayan Ieng Thirit: Toplumsal İşler Bakanı
2- Ok Sak... Kamboçya'nın Cene...'de bulunan BM'deki Daimi Temsilcisi.
3- Bayan So Se: Dışişleri görevlisi
4- Ngo Pin: Dışişleri görevlisi
5- Ngo Hac Team: Diplomat
6- Bayan Ny Vone
7- Mel Mol: Mühendis
8. Sok Hach: Ekonomist
9- Neav Navin: Dil Profesörü
10- Sam Huy: Mühendis
11- Bayan Phobol Cheng: Ekonomist

Ve Demokratik Kamboçya Dans Grubu.

YUNANİSTAN
Papadopoıous
Arachovitis
Papadopolou
Daskalas
İZLANDA
Saemundsson
HİNDİSTAN
Mukhoty
İRAN
Sepahi
İTALYA
Tria, Gandini
Saia, Faliaci
Pierattini, Granito
Gibson, Zanieu
Pugnace. Marinelli
JAPONYA
Ishibashi, Nakamura
Sakamoto, Hayashi
Nishida, Shintami
İnose, Hosokawa, Ogiwara
LAOS Vongbandith
HOLLANDA
D.C. Boeve
A.Kols
Haaften
Utrecht
S.G. The
A. Van Wijk
Geleynse
NORVEÇ
Halsted, Jörgensen
Ulateig, Von Der Lippe
Berg, Andresen
Rossen, Leirgulen
Haga, Brörs
Vagen, Damm
PERTEKİZ
Rocha
de Frias Barreirus
İSPANYA
Kuzarraga
Cabero
İSVİÇRE
Gasser, Wottreng
Tschudi, Blocher
Lindt, Rieser
TÜRKİYE
Ataberk
Gür
URUGUAY
İriarte
ABD
C.Hildebrand
M.Kaplan
Burstein
Cheng
Chow
Mewdez
Fleming
Holstrom

Somali Elçiliğinden-O.A. Herzi
Tunus Elçiliğinden-Kherbi
Nijerya Elçiliğinden-H.U. Okoye

ABDULLAH GÜRGÜN
STOCKHOLM

İsveç'in başkenti Stockholm'de toplanan Uluslararası Kamboçya Konferansı iki gün süren çalışmalarını tamamladıktan sonra yayınladığı bildiride, Demokratik Kamboçya'nın işgalini şiddetle mahkum etti ve bütün işgalci güçlerin derhal ve şartsız olarak geri çekilmesini istedi.

17 ve 18 Kasım günleri toplanan konferansa, aralarında Demokratik Kamboçya, Azanya, Eritre, Etyopya, İran, Laos, Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri de bulunan 35 ülkeden çeşitli örgütlerin temsilcileri katıldı. Konferansta Demokratik Kamboçya'yı Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Ieng Sary'nin eşi Toplumsal İşler Bakanı Ieng Thirit başkanlığındaki heyet temsil etti. Türkiye delegasyonunun başında ise gazetemizin yazı işleri müdürü Mehmet Ataberk bulunuyordu.

İlk gün çalışmaları, konferansı düzenleyen İsveç-Kamboçya Dostluk Derneği Başkanı Marita Wikander'in açış konuşmasıyla başladı. Daha sonra kürsüye gelen Demokratik Kamboçya Toplumsal İşler Bakanı ve Kamboçya Kızılhaç Örgütü Başkanı Ieng Thirit'in konuşması sık sık alkışlarla kesildi.

Pan Afrika Kongresi (PAC) üyesi ve Azanya temsilcisi Count Pietersen'in konuşmasını İsveçli yazar Jan Myrdal'in konuşması izledi.

İlk gün öğleden sonra çalışmaları, konferansa katılan delegelerin alt komiteler oluşturarak çeşitli konuları tartışmasıyla devam etti. Tartışılan konular şunlardı: Vietnam işgalinden sonra Kamboçya'daki durum, Kamboçya-Vietnam anlaşmazlıklarının geçmişi. Bugünkü Kamboçya'da ilaç ve sağlık sorunları, Güneydoğu Asya'daki durum, Güneydoğu Asya'daki Sovyet yayılması, Ulusal bağımsızlık temelinde dünya barışının kurulması, uluslararası dayanışma hareketinin görevleri.

Konferansın ikinci gün çalışmaları Kanada delegesi Dr. Pierre Forcier'in Vietnam-Kamboçya sınır anlaşmazlıklarını konu alan konuşmasıyla başladı. Forcier konuşmalarında Vietnam'ın bugün yalnız pirinç tarlası ve yiyecek değil; tüm bölgeyi ele geçirmek peşinde olduğunu söyledi.

Daha sonra sırasıyla Japonya delegesi Profesör Sakamoto, gazetemizin Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ataberk, Portekiz delegesi Acacio Barreiros, Bangladeş delegesi J. Dashitar söz aldılar.

Ataberk konuşmasında "Bu bir fetih harekatıdır. Sovyetler Birliği tarafından silahlandırılan ve kışkırtılan Vietnam yönetimi Demokratik Kamboçya'yı yok etmek için açık bir saldırıya girişmiştir. Vietnam'ın uşak yöneticileri onların aleti durumundadırlar" dedi. Ataberk, üçüncü bir dünya savaşı tehlikesine dikkat çekerek bağımsızlıktan ve barıştan yana güçlerin tutmaları gereken yolun Sovyetler Birliği'nin yayılmasına karşı direnmek olduğunu belirtti.

Konuşmalardan sonra İsveçli yazar Jan Myrdal'in kısa bir süre önce Tayland sınırından girerek Kamboçya'da çektiği, halkın savaş şartlarında günlük yaşamını sergileyen ve Kamboçya Devrimci Ordusu askerleri ve gerilla birlikleriyle yapılan röportajları içeren filmi gösterildi.

İkinci gün öğleden sonra alt komitelerden gelen raporların okunmasının arkasından Amerikalı bilim adamı ve yazar George C. Hildebrand Vietnam saldırılarından sonra Asya ve Güneydoğu Asya'daki durumu anlatan bir konuşma yaptı. Önceleri koyu bir Vietnam dostu olarak tanınan Hildebrand Vietnamlıların Kamboçya'yı işgal etmeyi 1972'de planladığını açıklayarak şöyle dedi:

"İşgalin planları 1972'de yapıldı. 1976. 1977'de hava şartlarından ötürü Kamboçya'da iyi ürün kaldırılamadı. 1978'de ülkede şimdiye kadarki en iyi ürün alındı. Vietnam bugün Laos ve Kamboçya'dan oluşan Hindiçini Federasyonunu gerçekleştirmiş sayılabilir. Çünkü Laos ve Kamboçya, Vietnam işgali altındadır.

Yazı İşleri Müdürümüz Mehmet Ataberk Konferans kürsüsünde.

Konferanstaki son konuşmacı Kanada delegesi Profesör Samuel J. Noumoff'du. Noumoff konuşmasında Sovyetler Birliği'nin Güneydoğu Asya'daki rolünü inceledi ve Sovyetler Birliği'nin hegemonya mücadelesinin bir parçası olarak Vietnam'ın Kamboçya'ya saldırdığını söyledi.

Konferansın son bölümünde İsveçli yazar Jan Myrdal alt komitelerden gelen raporlara dayanarak hazırlanan ve Demokratik Kamboçya'nın işgalini şiddetle mahkum eden ve işgalci kuvvetlerin derhal ve şartsız olarak geri çekilmesini isteyen bildiriyi konferansın onayına sundu. Bildiri konferansa katılan 250'ye yakın delege ve gözlemcinin ayakta dakikalarca süren alkışlarıyla kabul edildi.

Konferanstaki coşkun hava, son gün akşamı Ieng Thirit'in konferansa katılan delegeler onuruna verdiği davette de aynı şekilde sürdü.

DAYANIŞMA GALASININ YAPILDIĞI BİN KİŞİLİK SALONUN BÜTÜN BİLETLERİ SATILMIŞTI

17 Ekim Cumartesi günü yapılan Kamboçya Konferansını Destekleme Galasının tüm biletleri satıldı. Yer bulamayanlar geri döndüler.

Gala, Jan Myrdal'ın Kamboçya Konferansının önemini belirten konuşmasıyla açıldı. Alkışlarla sık sık kesilen konuşmasında Myrdal, Kamboçya'nın verdiği milli bağımsızlık mücadelesinin İsveç'i yakından ilgilendirdiğini, bugün Kamboçya'yı işgal edenler olduğu gibi yarın İsveç'i veya dünyanın çeşitli bölgelerini işgal etmeye kalkışacakların bulunabileceğini vurgudı.

Hemen hepsi Vietnam, Laos ve Kamboçya halklarının ABD emperyalizmine karşı verdiği mücadeleyi gönülden desteklemiş olan sanatçılar kırgınlık ve öfkelerini dile getirirken salonda bulunanlar mücadeleyi sanki yaşıyorlardı. Tanınmış İsveçli şarkıcı Ann Sofi Nillsson "Vatanımızı hiç kimse koparamaz bizden" şarkısını söylerken salon alkıştan inliyordu.

Kamboçya halk türkülerini söyleyen ve halk oyunlarını sergileyen Kamboçya Müzik ve Dans Grubu, savaşın zafere kadar süreceğini temsil eden oyunlarıyla milli bağımsızlık ruhunun coşkusunu yaşattı.

Kapanış konuşmasını yapan Kamboçya Heyeti Başkanı, Demokratik Kamboçya Toplumsal İşler Bakanı Ieng Thirit, Kamboçya halkına gösterdikleri dayanışmadan ötürü tüm dünya halklarına, konferansı düzenleyen ev sahibi İsveç halkına ve konferansa katılan tüm delegelere teşekkür etti.

Alkışlar ve sevgi gösterileri arasında kapanan toplantıda binlerce kuronluk bağış toplandı, binlerce kronluk kitap, broşür, afiş satıldı.